

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Přírodovědecká fakulta
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Studijní program: Demografie
Studijní obor: Demografie se sociální geografii

Jakub Zalubil

Geografické aspekty a šíření florbalu

Floorball – geographical aspects and diffusion

Bakalářská práce

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jiří Tomeš, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, 25. 7. 2015

Podpis:

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěl poděkovat panu RNDr. Jiřímu Tomešovi, Ph.D. za uvedení do problematiky, a cenné odborné rady a připomínky, které přispěly ke vzniku této bakalářské práce. Děkuji své rodině a svým blízkým známým za podporu a vytvoření podmínek k psaní práce.

Abstrakt

Cílem této práce je nastínit šíření florbalu ve světě v porovnání se šířením ostatních sportů a najít determinanty, které vysvětlují proměny obrazu florbalu. Dále byla sledována popularita florbalu v porovnání s vybranými sporty ve vybraných státech Evropy. Porovnávány byly státy, které lze nazvat florbalovými velmocemi, a to Česká republika, Švýcarsko a skandinávské země Švédsko a Finsko. Potvrdilo se, že florbalu se daří ve státech, kde je dobře rozvinut lední hokej. Výše uvedené země byly zároveň vybrány k testování hypotézy, zda-li je florbal univerzitním sportem. Statistická analýza dat potvrdila závislost mezi počtem univerzit a počtem florbalových klubů. Výsledky analýzy prokázaly, že profesionálnímu florbalu se daří v přímé závislosti s kvalitou univerzitního sportovního zázemí.

Klíčová slova: florbal, šíření, determinanty, geografie, proměny obrazu

Abstract

The aim of this study is to outline spreading of floorball in the world in comparison with spreading of other sports and to find determinants that explain changes in floorball's representation. The popularity of floorball was compared with the popularity of other selected sports within different European countries. These countries were selected according to their consideration of being floorball superpowers: the Czech Republic, Switzerland, Sweden and Finland. It was confirmed that floorball prospers where ice hockey is well-developed. A hypothesis was tested on these countries whether floorball is a university sport. The statistical analysis confirmed a correlation between the number of universities and number of floorball clubs. The survey results also demonstrated that professional floorball's success is directly related to quality of university sports background.

Key words: floorball, spatial diffusion, determinants, geography, pattern change

Obsah

Seznam tabulek	5
Seznam obrázků	6
Seznam příloh	7
Seznam použitých zkratk	8
Úvod	9
1. Metodika a zdroje dat	10
2. Teoretické přístupy a geografie sportu v literatuře	12
3. Představení florbalu	14
3.1 Historie florbalu	14
3.2 Historie českého florbalu	16
3.3 Mistrovství světa a další florbalové turnaje	17
3.3.1 Florbal a olympijské hry	19
3.4 Jiné pojetí florbalu	20
4. Vývoj florbalu a jeho šíření ve světě	23
4.1 Florbal v Evropě	27
4.2 Florbal na ostatních kontinentech	28
4.3 České šíření florbalu	29
5. Florbal v porovnání s jinými sporty	31
5.1 Kvalita florbalu v porovnání s ostatními sporty	32
5.2 Florbal jako univerzitní sport	35
5.3 Nejvyšší úroveň florbalu ve vztahu s univerzitou	38
5.4 Florbal a ekonomika	39
5.5 Současné trendy v českém florbalu	40
Závěr	42
Přílohy	49

Seznam tabulek

Tab. 1: Členské země IFF dle roku přijetí v letech 1986–2015	23
Tab. 2: Vývoj počtu registrovaných klubů podle světadílů od roku 2000	27
Tab. 3: Počet registrovaných sportovců ve vybraných státech za obě pohlaví v roce 2013 (zaokrouhleno na tisíce)	32
Tab. 4: Podíl registrovaných sportovců ve vybraných státech k celkovému počtu obyvatel za rok 2013 (v procentech)	33
Tab. 5: Porovnání mužských světových žebříčků ve vybraných státech v roce 2015...	33
Tab. 6: Porovnání ženských světových žebříčků ve vybraných státech v roce 2015	34
Tab. 7: Vstupní data k statistické analýze za univerzity a florbalové kluby za rok 2014	35
Tab. 8: Korelační koeficient závislosti počtu univerzit k počtu florbalových klubů v místě univerzity za rok 2014	
Tab. 9: Města ve kterých se hraje národní nejvyšší florbalová soutěž v sezóně 2014/2015	38

Seznam obrázků

Obr. 1: Země bojující o florbalové mistrovství světa v roce 2016	18
Obr. 2: Členské státy IFF od roku 1986	24
Obr. 3: Vývoj počtu registrovaných hráčů florbalu ve světě v letech 2000–2014	25
Obr. 4: Pomoc organizace Floorball for all ve světě od jejího vzniku do současnosti ...	27
Obr. 5: Sportování ve vybraných státech v roce 2010	31
Obr. 6: Vývoj počtu registrovaných hráčů florbalu ve vybraných státech v letech 2000–2014	34
Obr. 7: Vývoj počtu registrovaných florbalových klubů ve vybraných státech od roku 2000	36

Seznam příloh

Příloha 1: Členské státy IFF v roce 2014	49
Příloha 2: Vývoj počtu registrovaných sportovců ve florbale ve světě podle světadílů v letech 2000–2014	49
Příloha 3: Počet registrovaných hráčů florbalu za vybrané státy v letech 2000–2014 ..	50
Příloha 4: Počet florbalových klubů ve vybraných státech v letech 2000–2014	50
Příloha 5: Počet obyvatel ve vybraných státech v roce 2013	50
Příloha 6: Počet florbalových klubů v univerzitních městech za rok 2014	51

Seznam použitých zkratk

AFL – Amatérská florbalová liga

AOFC – Asia Oceania Floorball Confederation

CIFEW – Committee International Floorball Electric Wheelchair Hockey

ČFbU – Česká florbalová unie

ČGS – Česká geografická společnost

ČR – Česká republika

ČUS – Česká unie sportu

EU – Evropská unie

FbuVy – Florbalová unie Vysočiny

FIVB – Fédération Internationale de Volleyball

CHF – Švýcarský frank

ICWF – International Committee Wheelchair Floorball

IFF – International Floorball Federation

IIHF – International Ice Hockey Federation

JčFbu – Jihočeská florbalová unie

MOV – Mezinárodní olympijský výbor

NHL – National Hockey League

OH – Olympijské hry

PřF UK – Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

SPSS – Statistical Package for the Social Sciences

UEFA – Union of European Football Associations

USA – United States of America

VŠE – Vysoká škola ekonomická

WFC – World Floorball Cup

Úvod

Florbal je dynamicky se rozvíjející mladý sport. Svoji ekonomickou i herní nenáročností s jednoduchou dostupností vybavení se florbal stává potenciálně silným konkurentem pro ostatní sporty. Přesto tomuto stále mladému sportu chybí k většímu rozvoji a větší konkurenceschopnosti několik věcí. Ve vyspělém světě je florbal již plně rozšířen, ale v rozvíjejících se částech světa se s florbalem lidé teprve seznamují. Média zatím florbalu nedávají takový prostor a sportu s děrovaným míčkem nepomáhá k rozvoji ani neúčast florbalu na olympijských hrách. Tento sport pocházející ze Švédska má největší oblibu u mladých hráčů a v mládežnických kategoriích v některých státech již atakuje přední pozice v počtu registrovaných hráčů.

Přestože se florbal řadí do sportovní rodiny již třicet let, odborná literatura týkající se florbalu v podstatě neexistuje. Na knižním trhu lze sehnat pouze metodické příručky pro florbalové trenéry věnující se rozvoji hráčů. Nejvýrazněji se na českém trhu prosazují publikace o florbalu od Jiřího Kysely, který od roku 2008 pravidelně vydává florbalové publikace (Školní florbal–metodická příručka, 2008 a Florbal–Kompletní průvodce, 2010). Publikace týkající se geografie a šíření florbalu se objevily jako bakalářské práce u autorů Petra Němečka (Geografie a šíření florbalu, 2009) a Pavla Rochovanského (Florbal v České republice: geografické aspekty, 2013).

Jedním z cílů práce je pokusit se nastínit geografické aspekty a šíření florbalu ve světě a popsat proměny obrazu tohoto sportu se zaměřením na šíření florbalu z České republiky. V práci jsou analyzovány základní trendy vývoje a jeho šíření (difuze). Dále byla v práci diskutována souvislost mezi počtem univerzit a počtem florbalových klubů, která byla dokládána porovnáním měst, ve kterých se nachází univerzita a současně se v nich hraje nejvyšší florbalová soutěž.

Práce hledá odpovědi na dvě základní výzkumné otázky:

- 1) Je šíření florbalu významně determinováno výskytem vysokých škol?
- 2) Přetrvává koncentrace florbalu v univerzitních městech a zároveň v ekonomicky silných městech?

1. Metodika a zdroje dat

Tato kapitola předkládá zdroje dat využité v rámci této práce. Současně nastiňuje užívané metodiky a jejich úskalí.

Práce vznikla za pomoci zdrojů Mezinárodní florbalové federace (IFF – International Floorball Federation), která nabízí na svých webových stránkách Floorball.org data za všechny členské státy. Veřejně poskytují data za počty registrovaných hráčů a klubů za členské státy IFF. Doplnující data vybraných států poskytl web České florbalové unie (ČFbU), která vlastní webový portál Český florbal.

V části práce při porovnávání sportů byly využity počty registrovaných sportovců, které byly získány z webových stránek státních sportovních unií. Výběr států byl ovlivněn kvalitou florbalu a také dostupností dat jednotlivých zemí. Omezená data poskytla švédská a z části také švýcarská sportovní unie. Jedním z dalších kritérií výběru států byl počet sportovců v poměru k celkovému počtu obyvatel dané země. K porovnání kvality vybraných sportů byly použity aktuální sportovní žebříčky jednotlivých sportů rozdělené podle pohlaví.

K ověření závislosti mezi počtem univerzit a počtem florbalových klubů v univerzitních městech byl vypočten prostřednictvím statistického programu SPSS Pearsonův korelační koeficient. Korelační koeficient může nabývat hodnot od -1 k +1. Čím více se korelační koeficient blíží k jedničce, tím je větší závislost mezi studovanými jednotkami. Ani silná korelace nezaručuje důkaz příčinného vztahu. Do korelační analýzy může vstoupit několik dalších vnějších vlivů, které mohou výsledky ovlivnit (Zvára 2006, s. 147). V této analýze musíme brát v potaz, že máme pouze tři sledované státy a pro přesnější statistiku by bylo třeba zpracovat analýzu za více států.

Informace o veřejných vysokých školách jsem našel ve studijních programech vysokých škol jednotlivých zemí. Data za počet veřejných vysokých škol byla k nalezení ve studijních programech jednotlivých zemí. Při hledání dat pro počet florbalových klubů podle místa určení nastal problém. Na stránkách švýcarské florbalové unie nabízejí jen abecední seznam klubů. S pracovníky švýcarské unie jsem se elektronickou poštou domluvil a ti mi v zápětí poslali potřebná data za florbalové kluby podle měst. Finská florbalová unie poskytovala stejná data jako švýcarská.

Potřebná data za finské kluby podle jednotlivých měst se mi nedostalo ani po osobním kontaktování. Finsko bylo vyřazeno z tohoto testování z důvodu nedostačujících dat.

Do dalšího měření mezi univerzitními městy a městy, kde se hrála v sezóně 2014/2015 nejvyšší florbalová soutěž, bylo možno Finsko zařadit mezi porovnávající se země. Florbalové kluby za nejvyšší národní ligy poskytl web Florbal.cz.

2. Teoretické přístupy a geografie sportu v literatuře

Florbal je rychle se šířící fenomén mezi sporty. Podle Raitze (1995) se sport stal nedílnou součástí společenského, kulturního a hospodářského života. V současné době je mu přisuzován podobný význam jako rodině, zaměstnání či umění. Sport představuje jednu z nejrozšířenějších lidských aktivit. Podle studia Bottenburga (2005) jsou sportovní aktivity vůbec nejčastějším projevem občanských aktivit. Podle průzkumů se určité formě sportovních aktivit věnuje víceméně pravidelně asi polovina evropské populace. Sport v dnešní době velkou měrou zasahuje do ekonomiky i politiky států.

Kvalitní odborná literatura zabývající se florbalem kromě metodických příruček pro trenéry stále není k dispozici. Florbalovou tematikou se zabývá také několik kvalifikačních prací. Literatura věnující se geografii sportu se zabývá teoriemi vzniku, vývojem v čase a šířením. Ucelené a specifické teorie v rámci geografie sportu však zatím chybějí.

Florbal se zakládá na podobných základech jako lední hokej a oba sporty pronikly do světa ze Severní Ameriky. Hokej se v první fázi šířil na konci 19. století kanadskými vojáky po provinciích Kanady. Naproti tomu sportovní velikán fotbal se šířil od druhé poloviny 19. století pomocí námořníků a dělníků v koloniích Velké Británie. Vzhledem k silné koloniální expanzi docházelo k šíření nejen fotbalu, ale i dalších „britských sportů“ po celém světě.

Stokvis (1989) uvedl, že Spojené státy a Spojené království jsou jediné země, kde se moderní sporty nevyvíjely pod cizím vlivem. Bottenburg (2001) říká, že „sport se šíří ze zemí, kde vznikl“. Jedná se o země se silnou ekonomikou a vymezil hlavní čtyři státy, odkud se sport šíří do světa. Těmito zeměmi jsou Velká Británie, Německo, USA a Japonsko. Podle Bottenburga jsou tato takzvaná "jádra" centrem všech sportů.

Nejznámější model geografického šíření inovací byl formulován Torstenem Hägerstrandem (1968). V podstatě tento model „přijímá kdejaký povrch, na kterém lze praktikovat jakýkoliv sport“. Šíření sportu se věnuje také John Bale (2000) v publikaci *Sportscapes*, kde zkoumá vztahy mezi geografii sportu a jeho umístěním v čase a prostoru. V tomto dílu navazuje na Hägerstrandovy teorie. Bale definoval anglické sporty ragby a fotbal jako vnitřně omezené sporty s přesnou prostorovou

strukturou a jasně danými hranicemi. Hierarchická vzdálenost zajišťuje, že se tyto sporty šíří směrem od "ohniště" kultury. U odlišných sportů (atletika a gymnastika) se sportovní hry šíří prostorově. Tyto teoretické předpoklady se potvrdily jak na regionální úrovni, tak na mezinárodní úrovni. Autor v další publikaci *Sports Geography* (2003) prováděl výzkum produkce prvoligových fotbalistů v Anglii v letech 1950–1980.

Pro fotbal a basketbal byla uplatněna teorie mikro geografie od Gatrella a Gouldea (1979). Autoři aplikovali multidimenzionální škálování sportu a přijali hru založenou na herních systémech. Wagner (1981) na sport aplikoval časovou geografii. Sportovní zápas reprezentoval jako hru v akváriu. V něm se zúčastnění sportovci míčových her neodchylují od horizontální x,y souřadnice při zachování podmínky plochého hřiště. Nedostatek pohybu ve svislé rovině znamená, že může být prostorový "z" rozměr uvolněn do časové struktury.

Vzniklo také několik národních sportovních atlasů. Největší a nejpodrobnější z nich je americké dílo *Atlas of American sports* (Rooney a Pillsbury, 1992). John Rooney v osmdesátých letech minulého století obecně definoval tři směry, kterými by se geografie sportu mohla ubírat. Publikovány byly také atlasy ve Francii (Matthieu a Praicheux, 1987) a v Kanadě (Dudycha, Smith, Stewart a McPherson, 1983). První sportovní atlas vydali v České republice Jelínek a Tomeš (2000). Tito geografové vytvořili ve spolupráci s novináři z celého světa první fotbalový atlas na světě.

Průkopníkem české geografie sportu je geograf z Univerzity Karlovy Jiří Tomeš. Pražský geograf vydal články *Sport a geografie I a II* (2012) v Geografických rozhledech, kde se věnuje problematice sportu v kontextu geografie. První velkou prací v České republice zabývající se geografii sportu se prezentoval Antonín Holenda (2012). Ve své diplomové práci pod názvem: *Geografické aspekty šíření a distribuce vybraných sportů: proměny regionálního obrazu* se věnoval rozvoji fotbalu, tenisu a basketbalu.

3. Představení florbalu

Slovo florbal je přejato z anglického slova floorball, které vzniklo spojením slov "floor", které můžeme přeložit jako podlaha a "ball" jako míč. Florbal je jedním ze zástupců halových sportů. Tento míčový sport lze hrát nejen v hale pod střechou. V severních zemích se hraje florbal i na sněhovém podkladě a v teplejších krajinách se florbal běžně hraje na hlině anebo na trávě.

Florbal stejně jako další kolektivní sporty, jakými jsou například fotbal a hokej, patří mezi brankové intenzivní pohybové hry. Dochází v nich k přímým tělesným kontaktům soupeře. Utkání je limitováno časem¹, v němž je pro vítězství nutno dopravit míč vícekrát do soupeřovy branky než soupeř a dosáhnout tím větší počet bodů. V případě florbalu branek (Tomajko 1998). Florbal je tedy heuristickou kolektivní hrou, kde na hřišti² ohraničeném nízkými mantinely proti sobě soupeří dvě družstva obvykle s pěti hráči s plastovými hokejkami a jedním brankářem na každé straně. Brankáři ve speciální výstroji chytají střely s rychlostí až k 200 km/hod bez hokejek. Na dodržování pravidel dohlížejí na hřišti dva rozhodčí (Kysel 2010, s.10). Pravidla florbalu jsou odvozena z ledního hokeje a z části mají prvky z fotbalu. Jen jsou poupravena k většímu spádu hry a k jednoduchosti hraní již pro děti ze základních škol.

3.1 Historie florbalu

Své kořeny má florbal po celém světě, kde se hrály hry jemu podobné. Některé ze základů florbalu se dají datovat již do roku 1958. Své první krůčky zaznamenal florbal v Severní Americe. Po druhé světové válce se Spojené státy staly hlavní světovou ekonomickou velmocí a zároveň se dostaly do čela světové sportovní difúze (McComb 2004). Začalo docházet k postupným modifikacím tzv. „evropských sportů“ a vytváření nových sportů.

Na začátku se hrál tento sportovní předchůdce florbalu s plastovým pukem.

¹ Běžný hrací čas v dospělém florbale je dle vzoru z hokeje 3 x 20 minut

² Herní hřiště má ve velkém florbalu rozměry 40 x 20 metrů

Zjistilo se, že na asfaltu je tento puk těžko ovladatelný. Začal se používat míček, do kterého se vytvořilo 26 děr. První florbalový míček byl propíchaný baseballový míč a na tréninku s ním trénovali američtí softbalisté.

Nápad vytvořit plastovou hokejku se zrodil v továrně na plast v Lakeville v městečku Minneapolis ve státě Minnesota. Tam představili nepružné hokejky, u nás známé jako „fiberky“, a materiál pod názvem Cosom. Jejich výroba výrazně vzrostla během dalších deseti let jak v USA, tak v sousední Kanadě. Tato nově vynalezená hra byla nazývána floorhockey. V reakci na dostupnou výbavu se brzy objevily první turnaje. Největší turnaj byl Floorhockey Tournament, který se konal v 60. letech v městečku Battle Creek v Michiganu.

Plastové hole a míčky se dostaly ze Spojených států do Nizozemska a s pomocí švédských studentů se dostaly na Skandinávský poloostrov. Švédové si hole pořídili v hračkářství pro zábavu (Malm a Olsson 1998). Studenti začali hrát s holemi z Holandska první florbal v Evropě s ostatními studenty z univerzity v Göteborgu. Postupně tento sport začal získávat oblibu a od vysokoškolských studentů dostával mnoho odlišných názvů. Ve Švédsku se začala šířit hra nazývaná Plastic bandy, Softbandy anebo také Floorbandy.

Švédští hokejisté začali provozovat hru podobnou dnešnímu florbalu v letním období v tělocvičnách i na venkovních hřištích. Byl to Carl-Åke Ahlqvist, který začal dovážet hole do Švédska ve větším množství. Hra se rychle stala vysoce populární mezi mladou generací a zanedlouho první továrna začala vyrábět florbalové vybavení. Vznikla firma Unihoc, která se stala první společností prodávající veškeré florbalové vybavení. Tato společnost je dnes největším výrobcem florbalových holí na světě (Carda 2012).

S narůstající popularitou přišla v polovině 70. let jasná potřeba novému sportu stanovit jednotnou podobu. To vedlo k tomu, že původní severoamerický floorhockey byl postupně zastíněn stále populárnější hrou, která byla základem současného florbalu. Nikdo dnes tak nemůže vyvrátit fakt, že florbal byl v podobě, jak ho známe dnes, založen ve Švédsku. V kolébce florbalu, kde nazývají florbal Inebandy, následoval poměrně rychlý rozvoj tohoto sportu s děrovaným míčkem. Stát poskytl příspěvky do škol k většímu rozšíření a hraní florbalu mezi studenty již v mladém věku. To udělalo

florbal přístupným široké veřejnosti a tím mohl tento sport dále růst.

První konkrétní doložené datum ve florbalové historii je 21. září 1979. Tento den byl založen první florbalový klub a stal se jím švédský tým Sala IBK. Tamní florbalový svaz byl jako vůbec první založen v roce 1981. Ze Švédska se florbal dostal rychle do sousedního Finska. Nový kolektivní sport byl v zemi tisíce jezer poprvé představen jako hra 3 na 3 na malém hřišti s malými brankami. Finové tuto hru nazývaly Sähly. Nejpopulárnější verze Sähly ve Finsku byl street floorball. Oficiálním názvem pro florbal se ve Finsku poté stalo Salibandy.

Ve Švýcarsku se florbal vyvíjel jednotně a hrál se na menším hřišti se třemi hráči v poli a jedním brankářem, střežícím velké brány. V zemi pod Alpami nazývají florbal Unihockey, což vyjadřuje fakt, že florbal byl původně hrán v mnoha různých formátech a především byl vhodný jak pro muže, tak pro ženy (Český florbal 2015a).

Švédsko a Finsko se dostaly do společného kontaktu se Švýcarskem v roce 1986. Společně tyto státy ve švédské Huskvarně založili Mezinárodní florbalovou federaci. Ta sdružuje země, kde se hraje florbal a dokázala sjednotit pravidla florbalu.

3.2 Historie českého florbalu

Do České republiky se florbal dostal třemi různými cestami. Vůbec první setkání Čechů s florbalem se pravděpodobně událo za pomoci výměnného pobytu studentů Vysoké školy ekonomické v Praze se studenty helsinské univerzity KY v roce 1984. Asi patnáct studentů vidělo na vlastní oči florbal poprvé v životě. České studenty florbal ohromil a o tři měsíce později Finové přivezli sadu florbalových hokejek jako dárek pro české studenty a sehráli první utkání mezi Československem a Finskem. Finští studenti v Čechách florbalové hokejky zanechali a vysokoškoláci kolem průkopníků českého florbalu Michala Bauera a Petra Chaloupky mohli díky tomu hrát florbal až do doby, než se jim většinu holí podařilo zničit. Plastové hole se pokoušeli lepít anebo je nahradit násadami od košťat. Tohle řešení nemělo takový účinek a florbal na několik let v Česku utichl (Kysel 2010, s.15).

Z důvodu nemožnosti koupě nových florbalových hokejek následovala prodleva

až do roku 1991, kdy se florbal opět objevil na scéně. Ředitel švédské cestovní kanceláře Excalibur Tours Bernq Holmquist společně s bratry Martinem a Tomášem Vaculíkovými přivezli florbalové vybavení ze Švédska. Florbal se tenkrát začal znova hrát v Praze ve Střešovicích. V té době také oprášila zbylé hokejky skupinka kolem Michala Bauera a bývalí studenti VŠE opět začali hrát takzvaný miniflorbal. Na odehrání florbalu na větší ploše měli nedostatek použitelných florbalových holí (Skružný a kolektiv 2005, s. 10–11).

Třetí cesta florbalu do Čech je spojena s východočeskou Jaroměří, kam přivezl takzvaný „Unihockey“ švýcarský klub Mettmenstetten Unicorns. Tento tým vedený trenérem Petrem Sýkorou si vybral východní Čechy jako místo na předsezónní soustředění v roce 1992. Rozšíření florbalu za řeku Moravu pak zajistil Marcel Pudich, který spolupracoval s prvními průkopníky florbalu v Čechách. Společně přivezli z Prahy florbalové vybavení do Ostravy. Jeho iniciativa přinesla za následek uspořádání prvních florbalových turnajů na severu Moravy. (Český florbal 2015b)

Historickým mezníkem pro český florbal se však stal zájezd střešovických průkopníků florbalu do Maďarska. Ti se zúčastnili turnaje Hungarian Open. Bylo to malé mistrovství Švédska hrané v Budapešti, bez účasti maďarských družstev. Po odehrání pár zápasů se šéf Excalibru Holmquist rozhodl zkusit štěstí florbalu v Česku a ve starém autobusu Karosa dopravil první mantinely z Maďarska právě do Čech. Kvůli tomu se mohly začít hrát turnaje a florbal se začal postupně šířit po celé republice. (Skružný a kolektiv 2005, s. 11–12)

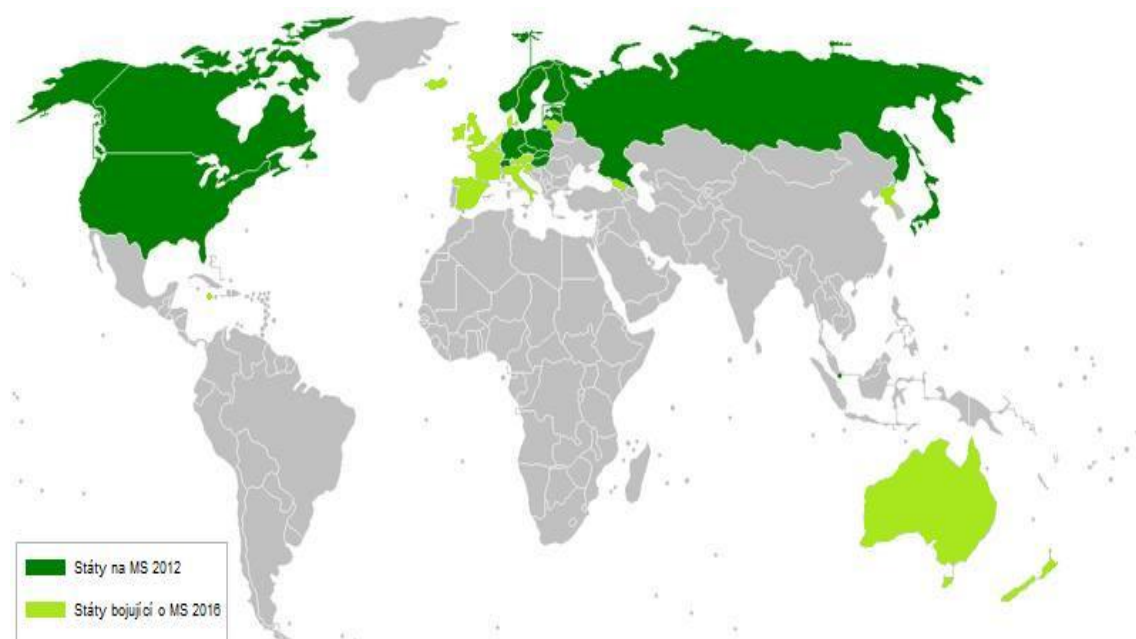
Centry florbalu v Česku se stala Praha a Ostrava, které postupem času doplnilo Brno s Libercem. V roce 1992 vznikla Česká florbalová unie, která vstoupila do České unie sportu a florbal se stal plnohodnotným sportem v Česku. O rok později toto občanské sdružení se sídlem v Praze schválila IFF.

3.3 Mistrovství světa a další florbalové turnaje

Mistrovství světa ve florbale je turnaj reprezentačních mužstev členských zemí IFF. První Mistrovství Evropy se hrálo v roce 1994 ve Finsku. Evropského šampionátu se

zúčastnilo osm států. Česká republika, Dánsko, Finsko, Maďarsko, Norsko, Rusko, Švédsko a Švýcarsko. Jelikož se florbal začal šířit po celém světě, tak se o dva roky později konalo první mistrovství světa s dvanácti členy včetně Singapuru. Od roku 1996 se mistrovství světa koná pravidelně vždy po dvou letech. V sudé roky hrají muži, v liché své mistrovství odehrají ženy.

Obrázek 1: Země bojující o florbalové mistovství světa v roce 2016

Zdroj: Floorbal.org (2015a), vlastní úprava

Čtrnáct zemí byla rozdělena poprvé do dvou divizí podle výkonosti na dalším mužském mistrovství v roce 1998. Tento model vydržel až do roku 2010, kdy systém výkonostních divizí nahradil formát kvalifikace na mistrovství světa. Turnaje se zúčastní 16 zemí. Osm nejlepších z posledního mistrovství se kvalifikuje automaticky. Dalších osm si účast musí vybojovat v kontinentálních kvalifikacích. Do kvalifikační části na mistrovství světa v roce 2016 se přihlásilo rekordních 32 států (Salibandy.net 2015). Obrázek číslo jedna ukazuje, které státy usilují o účast na další mistrovství světa.

Jednou z největších florbalových akcí je letní turnaj Czech Open, který se koná uprostřed srpna v Praze. Mezinárodní účast nemá mezi podobnými klubovými akcemi obdoby. Czech Open je nejtradičnější klubový turnaj na světě a v prvních letech to byl hlavní katalyzátor pro vývoj florbalu v Česku. První turnaj se odehrál v roce 1993 po

přesunu turnaje konaného Švédy v Maďarsku. V Česku se v té době ještě nehrála ani pravidelná soutěž, ale do Prahy v roce 1993 za florbalem přijelo 43 družstev ze Švédska, Švýcarska, Německa, Ruska a Čech. V letech 1993–2014 se turnaje zúčastnilo 3 998 týmů z 29 států. Divácky atraktivní turnaj nabízí nejlepší hráče ze Švédska, Finska a Švýcarska na jednom místě. Dříve se finálový den odehrával v bývalé hokejové hale Sparty v pražských Holešovicích. Dnešní Tipsport arénu nahradila hala určená pro florbal a házenou na Podvinném Mlýně ve Vysočanech. Finálová utkání nabízí florbal před bouřlivou kulisou a návštěva se pohybuje okolo 6 000 fanoušků. Na klubovém turnaji je tato cifra světovým unikátem (Czech open 2015). Turnaj pro mládež obstarává Prague games konaný v červenci a turnaj pro hráče starší 35 let Prague masters se hraje každý rok v listopadu.

Mezinárodní florbalová federace pořádá od roku 1993 Pohár Mistrů Evropských Zemí. Pohár mistrů se pořádá každoročně a zúčastňují se ho prvotřídní celky z nejlepších florbalových lig v Evropě. Jedná se jak o mužské, tak ženské týmy. Do hlavní fáze turnaje se však dostane pouhých osm týmů. Od roku 2011, kdy se Pohár mistrů konal v Mladé Boleslavi se navýšil počet zúčastněných týmů na dvanáct. Mladoboleslavský hokejový stadion uvidí florbalový Pohár mistrů s nejlepšími týmy světa i v říjnu 2015.

Ty nejlepší reprezentační výběry se střetávají dvakrát za rok na turnaji Euro Floorball Tour. Ta je velmi podobná hokejové koncepci Euro Hockey Tour a střetávají se na něm čtyři nejlepší reprezentační celky na světě. Dospělé a juniorské týmy z Česka, Švýcarska, Švédska a Finska odehrají proti sobě zápasy během tří dnů. Mužské a ženské reprezentační týmy tak mohou každý rok porovnat síly v těch nejlepších zápasech. V roce 2014 se mužská Euro Floorball Tour konala v České Lípě a Česká reprezentace na něm dokázala porazit poprvé v historii všechny tři soupeře. Výhra nad švédským týmem byla teprve druhým vítězstvím české reprezentace nad Švédy v historii (Floorball.org 2015b).

3.3.1 Florbal a olympijské hry

Florbal jako stále rozvíjející se sport nemá své místo na olympiádě a není olympijským

sportem. V roce 2003 poslala IFF poprvé žádost k přijetí do Mezinárodního olympijského výboru (MOV). Ta nebyla brána v úvahu, protože Olympijský výbor změnil pravidla k uznání olympijských sportů. V roce 2008 dosáhl florbal prvního úspěchu na diplomatickém poli. Florbal obdržel prozatimní uznání od Mezinárodního olympijského výboru. V červenci 2011 v jihoafrickém Durbanu bylo rozhodnuto o tom, že se florbal stane plnohodnotným členem Mezinárodního olympijského výboru. Členství v MOV je důležitý a nezbytný krok pro účast na Světových hrách, univerziádě a zejména na samotných Olympijských hrách (OH). Výkonný výbor Mezinárodní asociace Světových her v květnu 2014 přijal florbal na základě doporučení hodnotící komise jako oficiální sport. (Český florbal 2015c)

Světové hry se konají každé čtyři roky a jsou jakýmsi předstupněm Olympijských her. Často bývají nazývány olympiádou neolympijských sportů. Řada sportů se z programu Světových her dokázala dostat až na program OH. Mezi takové sporty patří například badminton, triatlon, plážový volejbal či rugby. Ty další, jubilejní desáté světové hry se uskuteční v roce 2017 v polské Vratislavi. Florbalového turnaje se v rámci Světových her zúčastní šest mužských týmů a turnaj potrvá čtyři dny. (Český florbal 2015d)

Mezinárodní florbalová federace přihlásila florbal mezi uchazeče o zařazení na program her XXXII. Olympiády v Tokiu mezi doplňkové sporty. Florbal tak patřil mezi sporty, které žádali o vstup na letní olympijské hry v roce 2020 společně se sporty jako jsou baseball a softball, které byly vyřazeny po hrách v Pekingu v roce 2008. Další sporty, které žádali o zařazení byli například bowling, karate, sportovní lezení, squash, sumo, šachy či bojové umění wu-šu. Florbal se do finálního výběru na olympiádu v Tokiu nedostal³ a na svojí účast na olympiádě si tak bude muset ještě nějaký rok počkat.

3.4 Jiné pojetí florbalu

Jako mladý sport už má své florbalové odnože. Při venkovní hře bez brankářů na menších plochách hřiště se můžeme setkat s označením speedfloorball nebo také

³ Na olympiádu do Tokia se dostal bowling

streetfloorball. Florbal se dá hrát také na invalidním vozíčku.

Freestyle florbal označuje umění ovládání míčku florbalovou holí ve vzduchu. Nejedná se o sport, ale spíš o předvádění umění libivé pro diváky. Hlavní podstata spočívá v nabrání míčku špičkou čepele a pohybování s ním ve vzduchu, kde jednotliví hráči předvádějí různé technické prvky. Později se z freestyle florbalu vyvinulo freebandy využívající prvky freestylu při hře florbalu (Kysel 2010, s.11). Přesto je tato herní činnost velmi obtížná k provedení z důvodu toho, že dle florbalových pravidel se s míčkem může hrát jen pod úrovní kolen.

Florbalu se také daří mezi hendikepovanými sportovci. Sjednocení pro hráče s různým pohybovým handicapem vytvořila IFF v roce 2010 pod názvem IFF Para Flooball Function. Ta spojuje dva druhy vozíčkářského florbalu. První je florbal vozíčkářů, kteří jsou schopni své vozíky ovládat manuálně. Druhým typem je florbal na elektrických vozících, které jsou se speciálně upraveným elektrickým pohonem. Vozíčkářský florbal je paradoxně oproti florbalu pro nehandicapované olympijským sportem. Speciální olympiády pro osoby s tělesným postižením zahrnují 33 sportů a florbal na vozících se stal oficiálním sportem mezi posledními. První evropský turnaj se konal v roce 2010 v Dánsku a zúčastnilo se ho deset týmů ze sedmi zemí (Floorball.org 2015c).

Podle Kysela (2010) mají hráči s manuálními vozíky sportovně upravené vozíky a často florbal kombinují se sledge hokejem. K hraní florbalu na vozíčku používají hráči jen jednu horní končetinu. Tou druhou ovládají vozík a musí tak prokazovat vysoký stupeň obratnosti. První zápas na ručních invalidních vozících proběhl v České republice již v minulém století a od roku 2003 se pravidelně koná vozíčkářské mistrovství republiky. V roce 2010 Česká republika hostila v Jablonci nad Nisou Turnaj šesti zemí, kde český výběr podlehl ve finále suverénímu Švédsku. S cílem rozšířit florbal pro handicapované sportovce vznikl v roce 2012 Mezinárodní vozíčkářský florbalový výbor (ICWF–International Committee Wheelchair Floorball), který čítá šest členských zemí (Floorball.org 2015c).

Při hraní florbalu na elektrických vozících se oproti florbalu s ručně řízenými vozíčky hraje se čtyřmi hráči na obou stranách. Sedící hráči ovládají jednou rukou páčku k pohybu vozíku a zároveň mají zápěstí a předloktí druhé ruky pevně přivázané

k hokejce. Tým by měl mít dva hráče s takzvaným "T stick". Hráč má k invalidnímu vozíku připevněnou tyč ve tvaru "T". To dovoluje hrát tuto hru handikepovaným lidem bez jedné ruky anebo pro ty, kteří jsou omezeni držet florbalovou hůl. Cena elektrického vozíku se pohybuje okolo 200 tisíc Kč. Pro zájemce o tento sport nabízí mezinárodní federace florbalu na elektických vozících (CIFEWH–Committee International Floorball Electric Wheelchair Hockey) vozíky za výhodnější cenu. Sport pro invalidní osoby je úspěšně podporován projekty "Florbal na kolech" a "Střílejte na vozíčkáře" (Kysel 2010, s.12).

V České republice byla založena liga pro lidi s vjemovým handicapem. Extraligu pro neslyšící hrají čtyři týmy z Prahy, Brna, Plzně a Olomouce. Reprezentační výběr neslyšících objíždí různé neligové turnaje a poměřují síly s nehandicapovanými hráči florbalu. Rozhodčí při řízení zápasu používají místo píšťalky praporky. Stejně praporky, které používají pomezí rozhodčí ve fotbale.

4. Vývoj florbalu a jeho šíření ve světě

Prvními členy mezinárodní florbalové federace se v roce 1986 stalo Švédsko, Finsko a Švýcarsko. Odtud se florbal dostal do dalších severských zemí. Norsko a Dánsko přistoupilo do federace v roce 1991. Česká republika vstoupila do IFF společně s Ruskem o dva roky později. V tom samém roce bylo cílem šířit povědomí o florbalu do většího okruhu světa. Organizoval se první Evropský pohár pro vítěze národních lig. Ženy hrály v Helsinkách a muži ve Stockholmu. O rok později bylo odehráno první mistrovství Evropy s osmi zúčastněnými týmy včetně České republiky⁴.

Tabulka 1: Členské země IFF dle roku přijetí v letech 1986–2015

1986	Švédsko	Švýcarsko	Finsko		
1991	Dánsko	Norsko			
1992	Maďarsko				
1993	Česká republika	Rusko			
1994	Spojené státy americké	Japonsko	Lotyšsko	Estonsko	Německo
1995	Singapur	Belgie			
1996	Austrálie				
1997	Velká Británie	Polsko	Rakousko		
1999	Brazílie	Slovensko	Nizozemsko		
2001	Španělsko	Slovinsko	Kanada	Nový Zéland	Itálie
2002	Malajsie	Gruzie	Indie		
2003	Francie				
2004	Pakistán				
2005	Jižní Korea	Ukrajina	Island	Lichtenštejnsko	
2006	Mongolsko	Arménie			
2007	Moldavsko , Argentina	Thajsko, Israel	Portugalsko	Srbsko	Irsko
2008	Sierra Leone	Rumunsko	Turecko		
2009	Indonésie	Bělorusko	Írán		
2010	Litva				
2011	Filipíny				
2012	Mozambik				
2013	Jihoafrická republika	Kamerun			

Zdroj: Český florbal 2015e, vlastní zpracování

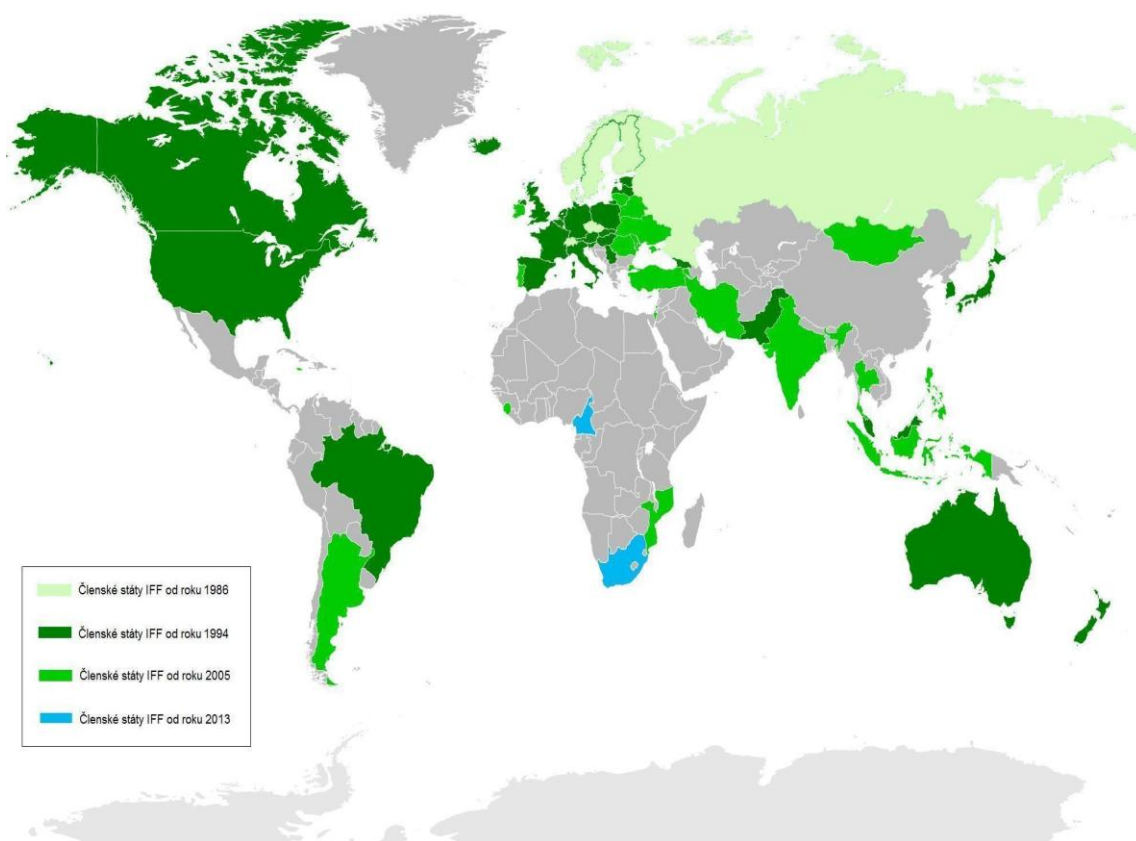
Poznámka: tučně jsou vyznačeny evropské státy

Hlavně ze Švédska a ze Švýcarska se poté začal šířit florbal i do neevropských zemí. Jedním z důvodů velmi rychlého rozvoje v 90. letech byla dostupnost tohoto

⁴ Švédsko ve finále porazilo Finsko v poměru 4:1 a stalo se tak historicky prvním mistrem Evropy.

sportu, kdy florbal jako finančně nenáročný sport získal velké množství nových hráčů. Rok 1996 byl pro florbal průlomový. Ve švédském Stockholmu se odehrálo první mistrovství světa mužů. Finálový zápas mezi Švédskem a Finskem dokázal vyprodat stockholmskou hokejovou arénu Globen. Utkání vidělo živě v hale 15 106 diváků a tato návštěvnost drží rekord v počtu diváků sledující florbalové utkání. Mistrovství světa ve Švédsku a finálové vyvrcholení v hale Globen bylo první velkou medializovanou akcí ve florbale. V televizi finálové utkání vidělo více jak milion diváků. Tento den byl důležitým milníkem pro další florbalovou expanzi. O sport se začala více zajímat média a dostal se více do povědomí širší veřejnosti.

Obrázek 2: Členské státy IFF od roku 1986

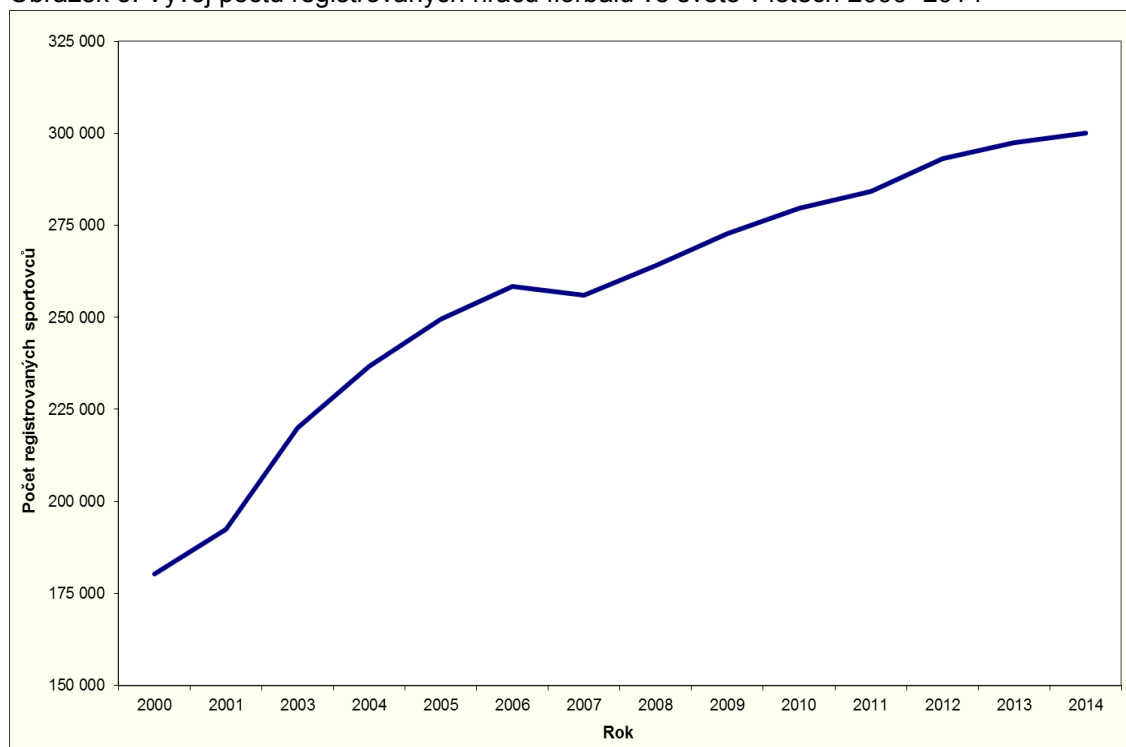
Zdroj: Floorbal.org, vlastní zpracování

Na začátku nového tisíciletí se už florbal dostal do Austrálie i do Jižní Ameriky a IFF registrovala 22 členských zemí. Bylo registrováno přes 170 000 hráčů ve světě

a florbalová federace začala pořádat mistrovství světa pro juniorskou kategorii⁵. V roce 2008 IFF připojila první stát z afrického kontinentu Sierra Leone. Nárůst popularity florbalu značí také sledovanost mužského mistrovství světa ve Švýcarsku v roce 2012. Živý přenos u televizních obrazovek či na webu sledovalo přes 4 miliony diváků. Posledními členy IFF se v roce 2013 staly africké státy Kamerun a Jihoafrická republika. Členských států je v současnosti 57 (Floorball.org 2015d). Postupné přijímání do IFF lze vidět v tabulce číslo 1.

O postupném vybarvování florbalové mapy světa svědčí obrázek číslo dva. Ta nám ukazuje jen státy registrované IFF⁶. Na mapě je možné vypožorovat postupné šíření florbalu ve světě. Docházelo k šíření z ekonomicky silného severu na jih.

Obrázek 3: Vývoj počtu registrovaných hráčů florbalu ve světě v letech 2000–2014

Zdroj: Floorball.org 2014, vlastní zpracování

Poznámka: bez roku 2003

K florbalové federaci se chtějí přidat Chorvatsko, Bulharsko, Bosna a Hercegovina, ale i třeba Mexiko, Mauritius a Nigérie. V současnosti je ve florbale

⁵ Juniorská kategorie ve florbalu je pro hráče do 18 let včetně

⁶ Florbal se hraje také na Balkánském poloostrově, v Číně, ale také v Mongolsku, Mexiku a Peru

registrovaných 4 396 klubů a na konci roku 2014 bylo registrováno 300 113 hráčů (Floorball.org 2015d). Postupný vývoj registrovaných hráčů u IFF od roku 2000 lze vidět na obrázku 3.

Velkou zásluhu na šíření florbalu hlavně do rozvojových částí světa má švýcarská organizace Floorball for all. Organizace sídlící v malém městě Hinwill poskytuje vybraným státům základní vybavení k hraní florbalu a jejich cílem je pomoci mladým lidem v problémových oblastech na jakémkoliv místě na světě. "Florbal pro všechny" nabízí možnost si zasportovat a poznat nové kamarády. Důležitým kognitivním procesem je poznat a naučit se hrát nový sport, užít si zábavu a přijít na nové myšlenky. Zajímavostí je, že tato organizace pomáhá jak vyspělejšími státy jako je například Brazílie a Čína (viz obrázek 4), tak se zaměřuje i na státy chudé jako je Benin, Kyrgystán a Mozambik (Floorball for all 2015).

Obrázek 4: Pomoc organizace Floorball for all ve světě od jejího vzniku do současnosti

Zdroj: Floorball for all 2015

Šíření florbalu po celém světě nadále pokračuje, a samotný rozvoj sportu vytvořil nové cíle a požadavky na florbalový svět. K dosažení těchto nových cílů, by bylo třeba zavést do každé florbalové organizace více profesionalismu.

Větší profesionalitu se snaží začlenit v posledních letech neevropské státy, ve kterých se hraje florbal. V těchto státech se zakládá více florbalových klubů, které se snaží florbal vyvinout i po výkonnostní stránce. Vypovídá o tom tabulka číslo 2, která sleduje vývoj počtu klubů od roku 2000 v pětiletých intervalech. Podrobněji budeme vývoj florbalu podle světadílů zkoumat v další kapitole.

Tabulka 2: Vývoj počtu registrovaných klubů podle světadílů od roku 2000

Rok	Svět	Evropa	Asie	S. Amerika	J. Amerika	Austrálie	Afrika
2000	3 402	3 344	39	3	2	14	0
2005	3 710	3 571	94	31	2	12	0
2010	4 158	3 897	185	43	3	30	6
2014	4 396	3 977	306	60	19	34	7

Zdroj: Floorball.org 2014, vlastní zpracování

4.1 Florbal v Evropě

Florbal má tři hlavní florbalová centra. Ze Švédska se florbal dostal okamžitě do sousedního Finska. Na Skandinávském polostrově tak vzniklo hlavní florbalové centrum. Švýcarsko šlo od začátku svou vlastní cestou a mezi brankářovu výstroj zprvu patřila po vzoru hokeje i hokejka. Odlišný vývoj florbalu ve Švýcarsku ovlivnilo také hraní na malém hřišti s počtem tří hráčů na každé straně. Posledním centrem se stala Česká republika, do které se florbal dostal ze všech tří florbalových zemí. Česká republika si našla cestu k florbalu po roce 1998, kdy se konalo mistrovství světa v Praze a v Brně. Rozložení center florbalu je dáno nejen kvalitou místních soutěží, ale také výsledky reprezentačních družstev.

Jako první se florbal rozšířil z Finska do Norska a ze Švédska do Dánska. Druhá vlna rozšířila florbal na východ. Jednalo se o šíření od florbalových center do sousedních států. Florbal se z Česka dostal do Polska a na Slovensko, ze Švýcarska do Rakouska a Německa, a ze Skandinávie do Ruska a do pobaltských států. Došlo tak k propojení center a hlavně z těchto center se florbal šířil i do dalších zemí.

To, že se florbal šíří především ze Švédska, Finska a Švýcarska potvrzuje, že

sport se šíří ze zemí, kde sport vznikl a které jsou ekonomicky silné. Potvrzuje se tak Bottenburgova teorie šíření. Dnes se florbal hraje ve všech státech Evropy, ale ve většině států se tento sport teprve rozvíjí. Velký rozvoj zažívá florbal na základních školách, kde je čím dál tím více oblíben ve více zemích.

4.2 Florbal na ostatních kontinentech

Vývoj florbalu v ostatních zemích je dynamický a dochází tak k postupnému vyrovnávání rozdílů. Florbalově mladší státy postupují vpřed mílovými kroky (Kysel 2010, s.14). V dnešní pokročilé době díky informačním technologiím lze dohledat potřebné informace. Pro sporty v současnosti téměř neexistují žádné bariéry omezující jejich difúzi do dalších zemí. Odlišné je však přijetí těchto sportů (Miller, Lawrence, McKay, Rowe 2001). To je svým případem příklad šíření florbalu na americký kontinent.

Do Severní Ameriky florbal přivedli Evropané již před dvaceti lety. Florbal zde hrají hlavně lidé pro zábavu a většinou se jedná o hráče hokeje, kteří mají tento sport jako doplňkový. Pro florbal je těžké se na půdě Ameriky prosadit z důvodu obrovského zájmu tamních lidí o hokej, basketbal, baseball a americký fotbal. Přestože první podobné hry florbalu jsou z USA, florbal se zde neuchytil. Severní Amerika je nyní ve sportovní fázi poznávání evropského fotbalu a florbal je zatím v USA a v Kanadě na zanedbatelné úrovni.

Florbal se postupně dostal do Mexika a nově také na Jamajku, kde vznikla florbalová asociace. V Jižní Americe se hraje hlavně v ulicích Brazílie, kde se florbal objevil již v roce 1998. Vývoj brazilského florbalu utlumila ekonomická situace státu, která nedovolila Brazílii zúčastnit se kvalifikace o boj na mistrovství světa 2012. Brazilská florbalová federace nenašla potřebné finance k cestě do Los Angeles, kde Brazílie měla odehrát zápasy s Kanadou a domácím týmem USA. IFF se pokusí udělat kroky, aby se tento problém už nevyskytl (Florbal.cz 2012). Od roku 2008 se také florbal objevil v Argentině.

Asijský kontinent je na tom s florbalem o poznání lépe. Hlavními asijskými

centry florbalu jsou Singapur a Japonsko. Novým centrem se stává Austrálie. V Singapuru sídlí Asijsko-oceánská florbalová konfederace (AOFC–Asia Oceania Floorball Confederation), která čítá třináct členských států. Dalšími členy jsou například silně florbalově se rozvíjející Pákistán s Indií, ale i Írán, Malajsie, Mongolsko, Nový Zéland a Thajsko. Každý rok AOFC pořádá florbalové mistovství Asie a Oceánie. Tohoto mistrovství se účastní vždy 10 států. Florbal byl rozšířen do Asie především Švédy a Finy, kteří doposud pomáhají v rozvoji florbalu v Asii.

V Africe se zatím žádná florbalová soutěž nehraje a k roku 2014 bylo přihlášeno pouhých sedm florbalových klubů. Florbal se na africkém kontinentu hraje jen díky pomoci dobročinných organizací.

V současné době se organizace Floorball for all věnuje šíření florbalu v Nairobi. Švédský prvoligový klub Storvreta podporuje rozvoj florbalu v Keni. IFF pomáhá v tomto roce v rozvoji florbalu na Filipínách. Florbal je tak rozvinut do všech světadílů a nehraje se jen na Antarktidě. Přesto florbal čeká ještě dlouhá cesta.

4.3 České šíření florbalu

Mezinárodní spolupráce České republiky s ostatními florbalově "zaostalými" zeměmi je na velmi dobré úrovni. Jedním z největších florbalových projektů je spolupráce mezi North Texas Floorball Association s českým extraligovým klubem FbŠ Bohemians. Jedná se o společný plán na podporu rozvoje mládežnického florbalu v Texasu. Tento prvek je podporován hokejovým klubem Dallas Stars, který hraje NHL⁷. Organizace hokejových Stars se rozhodla, že se pokusí „pročistit“ město od obezity a začne u dětí. Do škol nakoupila florbalové hole a se sportem s děrovaným míčkem se má podle Florbalu.cz (2014) seznámit až 185 tisíc dětí. Hokejový klub chce tak děti naučit základy techniky hole, střelbu, přihrávky a další potřebné věci pro hokejový základ. Florbal ve škole má být předstupen před tréninkovými hokejovými kempy.

Bývalá hráčka pražských Vinohrad Petra Batíková rozšířila povědomí o florbalovém světě do Jižní Ameriky. Nejprve pomáhala se situací v Brazílii a snažila

⁷ National Hockey Ligue je nejlepší hokejová soutěž, která se hraje v Severní Americe

se rozšířit florbal se švýcarskými nadšenci z organizace Floorball for all. Petra Batíková o několik let později navštívila Peru a za pomoci svých známých z pražského klubu si nechala poslat do Peru florbalové vybavení, které rozdala neziskové organizaci Ruwasunchis. Cílem této místní organizace je pomáhat v chudinské čtvrti San Pablo Mirador de Manchay, která se nachází na předměstí Limy. Organizace pomáhá dětem při jejich všeobecném rozvoji a dává jim tak příležitost zvýšit kvalitu jejich života (Jenčková 2015).

Na posledním mistrovství světa ve Švédsku v roce 2014 bylo možné vidět zástupce z Česka nejen v českém reprezentačním týmu. Český trenér Michael Blažík pracoval jako hlavní trenér korejského týmu. Dva měsíce v létě připravoval Blažík korejský tým na mistrovství světa dvakrát týdně v Koreji sám. Poté všechny tréninky konzultoval s jeho asistenty po komunikační službě Skype, kteří mu posílali tréninky na videu. Český trenér splnil misi a korejská reprezentace dokázala na prosincovém mistrovství porazit hlavního konkurenta Japonsko. Kvarteto Čechů reprezentovalo australský florbal. Kapitán týmu Petr Pražan vedl australský tým pod vedením trenéra Dornáka a manažera Michala Veselého. Ten nechává florbalové vybavení dovážet z České republiky a mantinely nechává dopravit do Austrálie lodní dopravou (Sára 2014). Florbal se tak rozvíjí i na nejmenším světadílu za pomoci Čechů.

Florbalový trenér brankářů Pavel Polakovič před svou druhou návštěvou Izraele kontaktoval šefa tamní florbalové unie. Společně se domluvili na schůzce a Polakovič trénoval s místními dětmi ve městě Arad, kde pomalu sport s děrovaným míčkem získává popularitu. Polakovič naučil děti základy a vybraný výběr dětí do patnácti let pak také díky další spolupráci českého nadšence mohl dorazit i do Prahy. Izraelský výběr sehrál v hlavním městě v průběhu května dvě přátelská utkání (Rambousek 2015).

Další mezinárodní klubovou spolupráci lze najít mezi německým týmem Floor Fighetrs Chemnitz hrající nejvyšší soutěž v Německu a českým prvoligovým týmem Black Angels. Florbal opravdu zapouští kořeny na celém světě a pomáhají tomu i lidé z Čech, kteří mají k florbalu pozitivní vztah. Florbal najdeme i v místech, kde je na dohled válečné pásmo Gazy. Hraje se v nadmořské výšce při úrovni hladiny moře u Mrtvého moře, ale také v ulicích Peru ve vysokých nadmořských výškách.

5. Florbal v porovnání s jinými sporty

V této kapitole se pokusím zjistit, zda-li florbalu svědčí konfrontace s hokejem a dalšími velkými sporty. Nejprve si vymezíme některé státy podle vybraných sportů. Těmito státy jsou Švédsko, Finsko, Švýcarsko a Česká republika, kde se florbal dynamicky rozvíjí a v tomto sportu patří mezi světovou špičku.

Obrázek 5: Sportování ve vybraných státech v roce 2010

zdroj: Stamm a Lamprecht (2010), vlastní úprava

Zajímavý průzkum vyšel v publikaci Stamma a Lamprechta (2010). Ti sledovali rozdílnost intenzity sportování podle států (viz obrázek 5). Česká republika je oproti ostatním vybraným státům ve sportování na nižší úrovni. Musíme do této statistiky započítat, že o těchto negativních číslech pro Česko hovoří rozdílná poloha státu a nátura lidí v konfrontaci s ostatními státy. Švédsko a Švýcarsko kvůli své horské poloze mají velmi blízko k zimním sportům. V tomto průzkumu je započítáno rekreační lyžování a mezi sportování řadí také pěší turistiku.

K porovnání florbalu s ostatními sporty byly vybrány typické sporty pro evropské státy. Těmi sporty jsou fotbal, hokej, volejbal, tenis a golf. Fotbal je sportovní hra, která se hraje ve všech státech, a je to nejoblíbenější a nejhranější sport na světě. Hokej je sport populární pro severní polokouli a volejbal je zástupce míčového týmového sportu, který se může hrát jako florbal kdekoli. Tenis a golf byly vybrány jako sporty pro jednotlivce. Golf byl vybrán z důvodu velké oblíbenosti a počtu lidí, kteří golf hrají v severských zemích. Všechny tyto sporty jsou na rozdíl od florbalu

olympijským sportem. Tyto vybrané sportovní hry jsou do počtu registrovaných sportovců nejoblíbenější v České republice za rok 2014. Florbal hráčskou základnou překonal tenis s hokejem a stal se druhým nejoblíbenějším sportem.

Tab. 3: Počet registrovaných sportovců ve vybraných státech za obě pohlaví v roce 2013 (zaokrouhleno na tisíce)

Stát	Fotbal	Hokej	Florbal	Volejbal	Tenis	Golf
Švýcarsko	230 000	23 000	30 000	30 000	420 000 **	147 000 **
Finsko *	115 000	67 000	52 000	13 000	4 000	137 000
Švédsko **	650 000	120 000	117 000 ***	9 000 ***	106 000	482 000
Česká republika ****	427 000	47 000	74 000	45 000	61 000	42 000

Zdroj dat: Youngsharks 2014, Top sportovní skutečnost 2011, Švédská Sportovní konfederace 2013, Česká unie sportu 2015

Poznámky: *Data z roku 2010

** Data z roku 2012, nelicenzovaní s možností více sportů najednou

*** licencovaní sportovci

**** Data z roku 2014

Fotbal je sportovním fenoménem v celé Evropě a ze všech sledovaných zemí ho hraje nejvíce lidí (tab.3). Zavádějící je počet sportovců ve Švédsku. Zde jako v jediné zemi nabízí švédská sportovní konfederace čísla všech sportovních aktivit. Je zde běžné, že jedna osoba hraje fotbal a k tomu aktivně provozuje další sport. Jen za volejbal a florbal švédská unie uvádí registrované sportovce a jako jediné sporty se dají adekvátně porovnávat s ostatními zeměmi. Švýcarsko má podobný problém s tenisem a golfem, a udává tak čísla všech rekreačních sportovců v tomto sportu.

5.1 Kvalita florbalu v porovnání s ostatními sporty

K lepšímu porozumění a porovnání mezi zeměmi vypovídá tabulka číslo 4, která udává počet registrovaných sportovců k celkovému počtu obyvatel dané země. Počet obyvatel za každou zemi je uveden v příloze č. 5. Zajímavostí je, že početně se florbal vyrovnává hokeji, který má v posledních letech v České republice jako jeden z mála sportů úbytek sportovců. Florbal v těchto zemích zažívá boom a v mládežnických kategoriích dokáže tento sport konkurovat fotbalu.

Tabulka 4: Podíl registrovaných sportovců ve vybraných státech k celkovému počtu obyvatel za rok 2013 (v procentech)

Stát	Fotbal	Hokej	Florbal	Volejbal	Tenis	Golf
Švýcarsko	2,83%	0,28%	0,37%	0,37%	5,16%	1,81%
Finsko *	2,10%	1,22%	0,95%	0,24%	0,07%	2,50%
Švédsko **	6,73%	1,24%	1,21%	0,09%	1,10%	4,99%
Česká republika ****	4,05%	0,45%	0,70%	0,43%	0,58%	0,40%

Zdroj dat: Zemepis.com 2015, Vlastní výpočet k počtu obyvatel za rok 2013

Poznámka: *Data z roku 2010

** Data z roku 2012, nelicenzovaní s možností více sportů najednou

*** Data z roku 2014

Hráčskou základnu má florbal v těchto státech obrovskou. V další části se pokusím zjistit, zda-li má florbal návaznost s nějakým jiným sportem. Florbal jako halový sport potřebuje zázemí, které se podobá házené anebo futsalu. Tyto sporty si mohou navzájem konkurovat. Švédsko v házené patří mezi elitu, ale jinak ostatní vybrané státy nejsou v házené světovými velmocemi. Házená, která využívá stejné rozměry hřiště jako florbal, tento mladý sport neomezuje v rozvoji. Florbal je založen na stejné bázi jako hokej a jeho dalších modifikacích, kterými jsou hokejbal, pozemní hokej anebo inline hokej. Na mistrovství světa v inline hokeji v roce 2015 Finsko prohrálo ve finále s Kanadou. Švédsko se umístilo třetí a Češi se také drží ve světové špičce. Na hokejbalovém mistrovství světa ve Švýcarsku v roce 2015 se Česká republika umístila na třetím místě. Mistrovství se ale nezúčastnilo Finsko ani Švédsko. Hokejbal v severských zemích není tak rozšířen.

Tabulka 5: Porovnání mužských světových žebříčků ve vybraných státech v roce 2015

Stát	Fotbal	Hokej *	Florbal	Volejbal *	Tenis **	Tenis ***	Golf
Švýcarsko	10	7	3	138	2	2	786
Finsko	32	2	2	17	59	70	60
Švédsko	22	1	1	78	29	189	3
Česká republika	23	5	4	26	1	9	1 570

Zdroj dat: UEFA 2015a, IIHF 2014a, Floorball.org 2015e, FIVB 2014a, Davis Cup 2015, Tennis portal 2015a, My tour golf 2015a

Poznámka: uvedeno nejvyšší postavení v žebříčku

* žebříčky za rok 2014

** žebříček týmové soutěže Davis Cup

*** žebříček jednotlivců

Tabulka 6: Porovnání ženských světových žebříčků ve vybraných státech v roce 2015

Stát	Fotbal	Hokej *	Florbal	Volejbal *	Tenis **	Tenis ***	Golf
Švýcarsko	13	3	3	48	11	31	463
Finsko	12	4	2	119	42	501	300
Švédsko	3	5	1	73	18	31	13
Česká republika	19	9	4	31	1	4	204

Zdroj dat: UEFA 2015b, IIHF 2014b, Floorball.org 2015e, FIVB 2014b, Fed Cup 2015, Tennis portál 2015b, My tour golf 2015b

Poznámka: uvedeno nejvyšší postavení v žebříčku

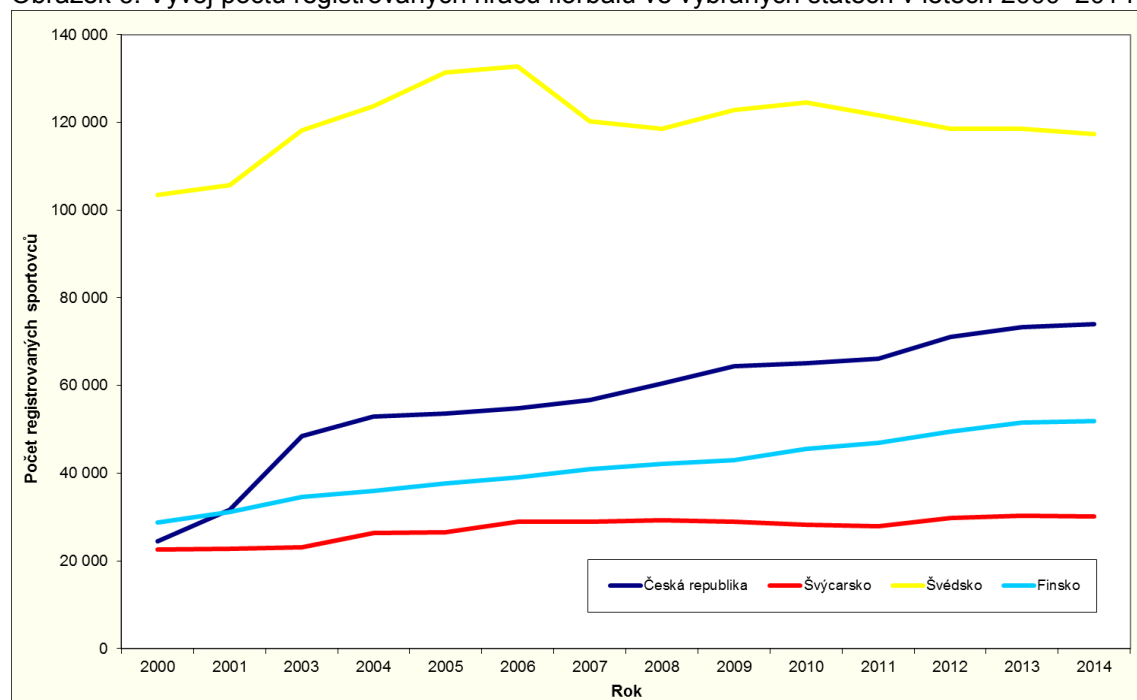
* žebříčky za rok 2014

** žebříček týmové soutěže Fed cup

*** žebříček jednotlivkyň

Z tabulek číslo 5 a 6 je zřejmé, že se velkému florbalu daří tam, kde se daří hokeji. Narozdíl od hokeje a jeho dalších sportovních modifikací se ale florbal může stát sportem číslo jedna. Jedním z hlavních důvodů je, že florbal se může hrát opravdu kdekoli jako třeba fotbal. Ke hraní stačí mít jen florbalovou hůl a míček.

Obrázek 6: Vývoj počtu registrovaných hráčů florbalu ve vybraných státech v letech 2000–2014

Zdroj: Floorball.org 2014, vlastní zpracování

Poznámka: bez roku 2002

Z vývoje počtu registrovaných hráčů je zřejmé, že počet hráčů ve florbalových centrech od roku 2010 roste stabilně (obr. 6). Největší nárůst proběhl na začátku

tisíciletí v České republice a ve Švédsku. Mírný pokles registrovaných hráčů ve skandinávské zemi je zapříčiněn odchodem hráčů z oficiálních švédských lig, kteří přešli k hraní florbalu pro radost. Nicméně počet licencovaných hráčů ve Švédsku tvoří skoro 40 % všech registrovaných hráčů v IFF. O rozložení florbalového světa svědčí, že tyto čtyři země mají téměř 90 % všech registrovaných hráčů na světě.

5.2 Florbal jako univerzitní sport

Do Švédska se florbal dostal pomocí univerzitních studentů. Ti ho šířili po celém Švédsku a jejich vysokoškolští kolegové z Finska ukázali florbal studentům z Česka. Cílem této podkapitoly je potvrzení hlavní hypotézy, že je florbal univerzitním sportem. Pro následnou studii byly vybrány opět státy Česká republika, Švýcarsko, Švédsko a Finsko. Z důvodu nedostačujících dat bylo Finsko vynecháno (tab. 7).

Tabulka 7: Vstupní data k statistické analýze za univerzity a florbalové kluby za rok 2014

Stát	Počet klubů	Počet univerzit	Počet univerzitních měst	Počet klubů v univerzitních městech
Česká republika	493	19	12	160
Švýcarsko	431	12	10	45
Švédsko	1 030	15	28	228

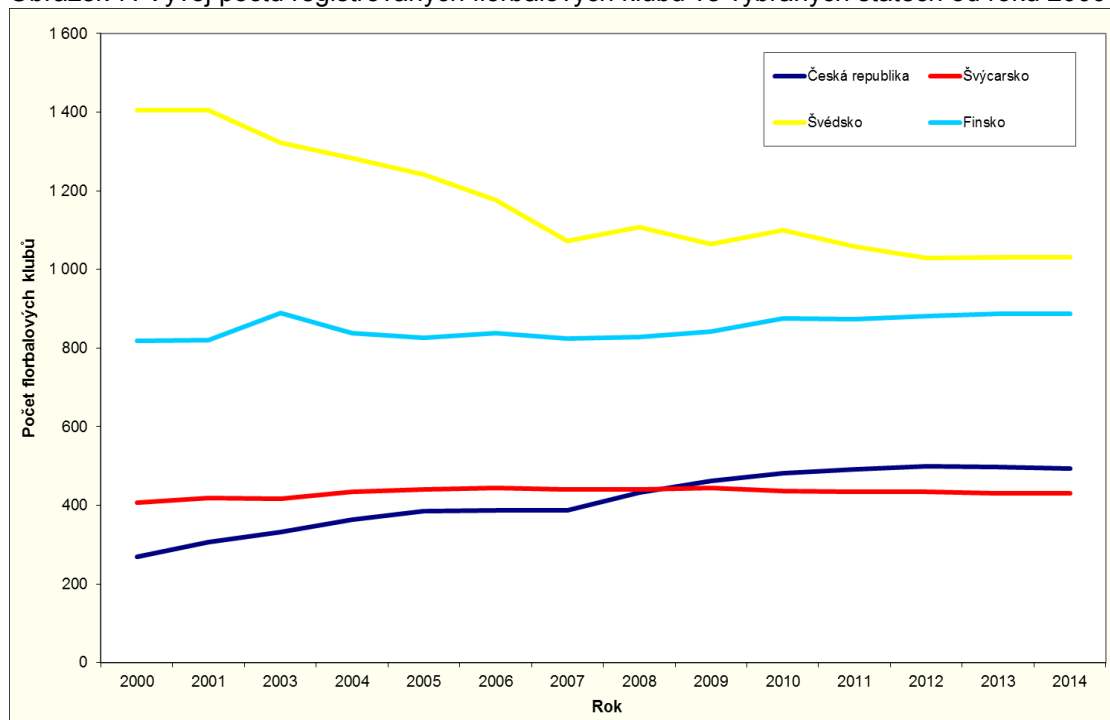
Zdroj: Český florbal 2015f, Unihockey 2015, Inebandy.se 2015, Atlas školství 2015, Studying in Switzerland 2015, Study in Sweden 2015, vlastní zpracování

Dále je nutno upozornit na skutečnost, že data za florbalové kluby jsou obtížná k porovnání z prostého důvodu. Florbalové soutěže se hrají v každé zemi odlišně a každá má jiný formát. Do statistické analýzy jsem vybral jen kluby, které jsou registrované v národních florbalových uniích. Ve Švýcarsku je velký florbal záležitostí vyšších soutěží. V těch nižších se hraje takzvaný "kleinfeld", neboli malý florbal se třemi hráči na zmenšeném hřišti. Jedním z důvodů hraní malého florbalu ve Švýcarsku je nedostačující počet hal (Český florbal 2015g). Švédské soutěže jsou jako jediné na velmi dobré, až skoro profesionální úrovni. Florbal má v této zemi velké jméno a má pro tento sport dostatek zázemí na další rozvoj. Švédský florbal může těžit z velmi široké hráčské základny, sdružuje totiž necelých 120 tisíc hráčů a hráček do

neuvěřitelných 1 030 florbalových klubů (Český florbal 2015h).

Florbalové soutěže v Česku se během 20 let rozrostly do osmi úrovní výkonnostních lig, vzniklo více než 450 oddílů a ze všech studovaných zemí právě v Česku byl největší absolutní nárůst florbalových klubů (obr. 7). Potvrzuje se na něm trend, kdy se Česko snaží vyrovnat florbalové špičce. Roste hráčská základna a zároveň narůstá počet klubů. Švýcarský florbal je ovlivněn rostoucím zájmem o malý florbal. Ve Švédsku čím dál tím více lidí florbal začíná hrát pro zábavu a po roce 2001 docházelo ke slučování klubů.

Obrázek 7: Vývoj počtu registrovaných florbalových klubů ve vybraných státech od roku 2000

Zdroj: Floorball.org, vlastní zpracování

Poznámka: bez roku 2002

Ligové soutěže po 20 letech organizovaného florbalu v České republice hraje přes 1 400 družstev. Po vzoru švýcarského florbalu se úplně nejmladší florbalisté střetávají v zápasech tři na tři. Tento systém pomáhá mladým hráčům k rychlejšímu růstu. Na severu Čech a v Brně se hraje k tomu navíc pravidelně neoficiální florbalová liga. Do brněnské amatérské florbalové soutěže (AFL) se přihlásilo v rámci nové sezóny 2015/2016 šedesát pět týmů, které budou hrát proti sobě se čtyřmi hráči v poli a jedním

brankářem na každé straně. Počet registrovaných hráčů v AFL je přes 500. (AFL 2015).

Důležité k této studii bylo si vymezit vysokoškolské systémy. Hlavním důvodem jsou rozdílné systémy vysokých škol v každé zemi. Z důvodu obrovského počtu soukromých škol v Česku se do statistického zkoumání v tabulce číslo sedm počítá jen s veřejnými vysokými školami. Švýcarských veřejných škol je dvanáct. Z toho deset škol jsou kantonální univerzity a dvě jsou federální technologické instituty. Na dvanácti univerzitách je padesát škol, kde lze ve Švýcarsku získat vysokoškolský titul. (Studying in Switzerland 2015). Švédský systém vysokého školství rozlišuje své školy na univerzity a na takzvané högskoly. Univerzity jsou školy orientované na výzkum a tyto školy mohou udělit bakalářské, magisterské a doktorské tituly. Zatímco högskoly jsou obvykle více zaměřeny na aplikované vědy. V těchto školách se po skončení studia udělují jen doktorské tituly. Celkem je ve Švédsku patnáct univerzit, které se dělí do dalších devatenácti poduniverzit. (Study in Sweden 2015) V České republice je devatenáct veřejných vysokých škol, které lze najít ve dvanácti českých městech. Veřejné vysoké školy spadají do působnosti Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy. Vysokoškolské tituly každá vysoká škola uděluje podle svých stanov (Atlas školství 2015).

Výsledky statistické analýzy jsou k dispozici v tabulce číslo osm. Po testu normality ve statistickém programu SPSS jsme zjistili normální rozložení dat a pro korelaci jsme vybrali Pearsonův test. Pearsonův korelační koeficient vyšel 0,555. Zjistili jsme tedy středně silnou závislost mezi počtem univerzit a počtem florbalových klubů v univerzitních městech.

Tabulka 8: Korelační koeficient závislosti počtu univerzit k počtu florbalových klubů v místě univerzity za rok 2014

Correlations			
		počet univerzit	počet florbalových klubů v místě univerzity
počet univerzit	Pearson Correlation	1	,555
	Sig. (2-tailed)		,625
	N	3	3
počet florbalových klubů v místě univerzity	Pearson Correlation	,555	1
	Sig. (2-tailed)	,625	
	N	3	3

Zdroj: SPSS, vlastní zpracování

Středně silná závislost znamená střední vztah mezi sledovanými proměnnými. Jinými slovy je závislost mezi počtem univerzit a počtem klubů, ale florbalové kluby nejsou plně závislé na tom, zda ve městě je univerzita.

5.3 Nejvyšší úroveň florbalu ve vztahu s univerzitou

Zajímavý poznatek vyšel při porovnání vybraných států mezi městy, kde se hraje nejvyšší tamní soutěž s univerzitními městy⁸. Do tohoto průzkumu se započítala florbalová velmoc Finsko. Finská Salibandy liga je oproti švédské soutěži útočnější a není tolik svázaná taktikou. Rychlé přelévání hry je divácky atraktivní a dvojčíferné výsledky ve Finském florbalu nejsou nikterak výjimečné. Finsko se snaží jít svou cestou a nebýt ve stínu svého švédského souseda.

Tabulka 9: Města ve kterých se hraje národní nejvyšší florbalová soutěž v sezóně 2014/2015

Švédsko	Finsko	Švýcarsko	Česká republika
Helsingborg	Jyvaskyla	St.Gallen	Praha
Falun	Oulu	Zurich	Pardubice
Sundsvall	Espoo	Bern	Liberec
Uppsala	Helsinki	Kloten	Ostrava
Linköping	Turku	Chur	Brno
Stockholm	Tampere	Thun	Boleslav
Göteborg	Joensuu	Uster	Otrokovice
Dalen	Lappeenranta	Ersigen	
Jonköping	Nokia	Winthertur	
Mullsjo	Seinajoki	Grünenmatt	
Taby	Rauma		
Varberg			

Zdroj: Florbal.cz 2015, Study in Sweden 2015, Study in Finland 2015, Studying in Switzerland 2015, Atlas školství 2015, vlastní zpracování
Poznámka: tučně vyznačena univerzitní města

V tabulce číslo 9 je vidět, že až na Švýcarsko se nejvyšší liga hraje alespoň z 50 % ve městech, kde se nachází alespoň jedna veřejná vysoká škola. Tím se potvrzuje pravidlo, že florbalu na nejvyšší úrovni se daří tam, kde je ekonomicky silné a sportovní zázemí. To florbalu může nabídnout i univerzita, která většinou poskytuje pro své

⁸ švédskou Superligu a finskou Salibandy ligu hraje 14 týmů, českou extraligu a švýcarskou NLA ligu hraje 12 mužstev

studenty vybavené haly a tělocvičny k hraní florbalu. Švýcarskému prvoligovému florbalu se oproti ostatním státům daří především v menších městech, kde má větší možnost se uchytit než ve větších městech, kde je vysoká konkurence ostatních sportů.

5.4 Florbal a ekonomika

Florbal se jako levný a nenáročný sport dostává do sportovní krize. Florbal se až na Antarktidu a Grónsko hraje téměř všude. V některých částech světa je tento sport stále v plenkách. Ve Švédsku již přemýšlejí, jak tento mladý sport dále posunout a zprofesionalizovat. Možná největším problémem florbalu je právě profesionalizace. V nejlepších ligách ve Švédsku ani ve Švýcarsku se stále uživit hraním florbalu nedá. V těchto zemích je normální, že klub své hráče zabezpečí. Najde jim nenáročnou práci a bydlení. Finanční odměna za hraní florbalu se ale pohybuje v malých hodnotách.

Sport a ekonomika jsou propojeny mnoha přímými i nepřímými vztahy. Ty působí obousměrně tak, že ekonomika vytváří pro rozvoj sportu příznivé podmínky a sport naopak svým působením na člověka napomáhá rozvoji národního hospodářství. Ekonomické řešení sportu se v podmínkách tržní ekonomiky uskutečňuje sdružováním finančních prostředků z nejrůznějších zdrojů. O zabezpečování sportu se v České republice stará stát, který vynakládá prostředky ze svého rozpočtu. Dále sportu pomáhají organizace reprezentující občanská sdružení (například Česká unie sportu, Sokol, sportovní svazy) a také soukromé zdroje (Choutka, Dovalil 2004).

Období ekonomické krize mohlo vývoj florbalu zbrzdit. Ekonomika se zase postupem let zvedla na úroveň, kdy florbal mohl opět postupně růst. Firmy vyrábějící florbalové vybavení se pokouší pronikat na světový trh. Dobrý marketinkový tah udělala švédská firma Salming. Ta prodává vybavení jak pro florbalisty, tak pro hokejisty. V současné době se na florbalovém trhu objevuje přibližně deset značek prodávající florbalové potřeby.

Podle Floorbal.org (1997) se rozpočet IFF pohyboval v rozmezí 79 500 švýcarských franků (CHF) v roce 1996. Za necelých dvacet let se florbal rozvinul natolik, že se rozpočet florbalové federace vyšplhal na 1 358 000 CHF. V přepočtu na

naší měnu z švýcarského franku to v roce 2015 je téměř 36 miliónů Kč (Floorball.org 2015f). Rozpočet na největší florbalovou organizaci tak vzrostl 1 700 krát.

5.5 Současné trendy v českém florbalu

Dlouhodobým problémem českého florbalu je nedostatek kvalitních trenérů, kteří by florbal mohli posouvat na vyšší úroveň. Nedostačující je také infrastruktura pro trénování a práce s mládeží.

Kvalitních tréninkových prostor až na skandinávské státy je pro florbal zatím málo. Počet hal a jejich vybavenost k hraní florbalu je na špatné úrovni. Specifické mantinely a branky na florbal se postupně stávají součástí hal a tělocvičen ve státech, kde je florbal rozvinut. Velký potenciál k většímu rozvoji mají házenkářské velmoci Německo a Slovinsko, které mají dostatek hal. Ambice proniknout do florbalové elity má podle Kysela (2012) také Slovensko. Zde se florbal rozvíjí pomaleji než v Česku a zatím nevyužívá potenciálu k difuzi, kterou má.

V Česku je trend takový, že vrcholový florbal hrají nejčastěji vysokoškolští studenti. Okolo třiceti let už hráče ve vrcholovém florbalu v české nejvyšší soutěži najdeme jen zřídka. Většinou mají tito muži již rodinu, kterou musí finančně zajistit a florbal v Česku tuto možnost zatím nenabízí. Tím florbal zaostává za ostatními sporty.

Český florbal sponzorovala dlouhou dobu jedna z největších sázkových kanceláří na českém trhu Fortuna. V současné době je největším partnerem českého florbalu Komerční banka, která je hlavním partnerem vyvrcholení české ligy. Finálový zápas nejvyšší soutěže mužů a žen se po vzoru Švédska hraje na jedno rozhodující utkání. Každý rok se koná tzv. Superfinále florbalu, kde si to finalisté rozdají v jednom zápase o nejcennější národní trofej. Florbalové superfinále je mediálním trhákem, které dokáže oslovit větší skupinu lidí a rozšířit pojem o florbalu do více věkových struktur. Návštěva superfinálového zápasu v pražské O2 aréně se pohybuje okolo deseti tisíci lidí.

Dlouhodobě byla státní liga uzavřená a hráli ji většinou místní hráči. První „otevřené hranice“ pro hráče z české ligy naskytlo Švýcarsko. Mezinárodní přestupové okénko se začalo otevírat také pro ostatní světové ligy. V české lize se začali objevovat

hráči ze Slovenska a Ruska, ve Švédsku to byli Norové a Finové. Postupem času švédská Superliga přijala do své soutěže také nejlepší hráče z České republiky i ze Švýcarska, a stala se nejlepší ligou světa. Česká liga přicházející o své nejlepší hráče a reprezentanty se snaží lákat hráče z dalších zemí. V českých klubech se objevili hráči a hráčky z Finska a ze Švédska, ale i sportovci ze Slovinska. Dochází tak k propojování státních lig a výměně know how.

Závěr

Florbal představuje vysoce populární sportovní hru. Z původně studentské hry se florbal pomalu stává sportem profesionálním a se zvyšujícím se zájmem veřejnosti se stupňuje i zájem médií o něj. Geografickou expanzí do světa se dosah florbalu ve světě zvyšuje. Prapočátky florbalu se datují do druhé poloviny dvacátého století v USA. Avšak za kolébku sportu je považováno Švédsko. Florbal se tam utvářel jako modifikovaná hra z ledního hokeje a jeho pravidla čerpala prvky především z ledního hokeje, ale také z fotbalu, basketbalu i jiných sportů. To zaručuje atraktivitu současné hry, která je založená na fair-play.

Evropa je hlavním centrem florbalu a udává jeho směr. K hlavním florbalovým střediskům patří Švédsko, Finsko, Švýcarsko a od nového tisíciletí také Česká republika. V Asii a Austrálii se snaží zlepšovat úroveň florbalu. Na zlepšující se kvalitu asijského florbalu dohlíží organizaci AOFC, která sdružuje státy Asie a Oceánie. Florbal bude muset dát Severní a Jižní Americe ještě čas, aby se rozvinul. Počty registrovaných hráčů jsou zatím na amerických kontinentech zanedbatelné. Ve většině států, kde se florbal hraje je tento sport zatím založen na amatérské bázi. Hráči a hráčky jej hrají hlavně pro radost.

Florbal je ekonomicky nenáročný sport, a tak se ve vyspělých státech rozšířil rychle do všech školních úrovní. Postupně si začal florbal v těchto zemích získávat oblibu už u dětí na základních školách. V začátcích se florbal šířil hlavně studenty z univerzit. Později vysokoškolské studenty doplnili funkcionáři florbalových klubů a také dobročinné organizace, které dokázaly s IFF dostat florbal do různých koutů na celém světě.

Ačkoliv florbal není olympijským sportem, tak IFF docílila svojí aktivitou k účasti florbalu na Světových hrách konaných v roce 2017. Přesto florbal dokáže pobláznit celé státy při pořádání mistrovství světa a celá města při konání velkých turnajů, kterými jsou například Czech Open a mládežnický Prague Games.

Florbal vznikl a utvářel se ve vyspělých zemích s tradicí ledního hokeje. Počet registrovaných hráčů florbalu se dostává u zemí, kde se florbalu daří nejlépe k hranici počtu registrovaných hráčů v hokeji. Potvrdilo se, že se florbalu daří ve státech s dobrou

hokejovou základnou a počet registrovaných hráčů ve světě pořád roste. Růst už není tak strmý, přesto se hráčská florbalová základna postupně rozrůstá.

Hlavní hypotéza o tom, že florbal je univerzitním sportem se potvrdila, a to Pearsonovým korelačním koeficientem u vybraných států. Závislost univerzitního zázemí se potvrdila i u měst, kde se hraje nejvyšší florbalová soutěž. Florbal se tak koncentruje především do zázemí větších měst, kde může rychle získat hráčskou základnu a je zde ve většině případů vyvinutější infrastruktura pro florbal.

Ekonomická stránka tohoto stále mladého sportu napomáhá k postupnému profesionálnímu přístupu. Nejvíce se o to snaží IFF, která ale nejvíce financí vynakládá na postupný rozvoj florbalu do méně florbalově rozvinutých zemí. K posunu florbalu do vyšších pater potřebuje tento sport získat další florbalové země, ve kterých se může tento sport dostat k profesionálním podmínkám. Nejbližší k tomu je Norsko a potenciál k tomuto kroku má hlavně Německo a Slovensko.

Literatura a použité zdroje

AFL (2015): Registrované týmy do nové AFL 2015/2016. <http://www.afl.cz/prihlasene-tymy-2015-2016>

ATLAS ŠKOLSTVÍ (2015): Vysoké školy–seznam vysokých škol v celé ČR. <http://www.atlasskolstvi.cz/vysoke-skoly?sort=name>

BALE, J. (2000): Sportscares. Geographical Association, Sheffield.

BALE, J. (2003): Sports geography. Routledge, London, 196 s.

BOTTENBURG, V., M. (2001): Global Games. University of Illinois Press, Urbana, s.282.

BOTTENBURG, V., M. (2005): Sport participation in the EU: trends and differences. http://www.epha.org/IMG/pdf/SANCO_Sports_participation_in_the_EU.pdf

CARDA, V. (2012): Development of floorball. <http://floorballcoach.org/development-of-floorball/>

CZECH OPEN (2015): Milníky Czech Open. <http://www.czechopen.cz/cs/kronika>

ČESKÁ UNIE SPORTU (2015): Ročenka ČUS 2014. s.243-244. <http://www.cuscz.cz/files/1377YmU.pdf>

ČESKÝ FLORBAL (2015a): Florbal ve světě. <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/historie/historie-ve-svete>

ČESKÝ FLORBAL (2015b): Historie florbalu v ČR. <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/historie/historie-v-cr>

ČESKÝ FLORBAL (2015c): Olympijské hry. <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/olympijske-hry/>

ČESKÝ FLORBAL (2015d): Světové hry. <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/historie/svetove-hry>

ČESKÝ FLORBAL (2015e): Florbal ve světě–členové IFF. <https://www.ceskyflorbal.cz/zahranici/ostatni>

ČESKÝ FLORBAL (2015f): Adresář oddílů. <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/adresare/oddily>

ČESKÝ FLORBAL (2015g): Švédsko. <https://www.ceskyflorbal.cz/zahranici/svedsko>

ČESKÝ FLORBAL (2015h): Švýcarsko. <https://www.ceskyflorbal.cz/zahranici/svycarsko>

DAVIS CUP (2015): Tenisový mužský žebříček států. <http://www.daviscup.com/en/rankings/current-rankings.aspx>

DUDYCHA, D., SMITH, S., STEWART, T., A MCPHERSON, B. (1983): The Canadian Atlas of Recreation and Exercise, Department of Geography Publication Series No.21. University of Waterloo, Waterloo.

FED CUP (2015): Tenisový ženský žebříček států. <http://www.fedcup.com/en/rankings/current-rankings.aspx>

FIVB (2015): Mužský volejbalový žebříček.
http://www.fivb.org/en/volleyball/VB_Ranking_M_2014-09.asp

FIVB (2015): Ženský volejbalový žebříček.
http://www.fivb.org/en/volleyball/VB_Ranking_W_2014-10.asp

FLORBAL.CZ (2012): Brazílie vzdala účast v kvalifikaci světového šampionátu. Kanada a USA postupují přímo. <http://florbal.cz/2942-brazilie-vzdala-ucast-v-kvalifikaci-svetoveho-sampionatu-kanada-a-usa-postupuji-na-ms-primo/>

FLORBAL.CZ (2014): Obězní Ameriku bude zachraňovat florbal! Dallas Stars dají do škol vybavení pro 185 tisíc dětí. <http://florbal.cz/6679-obezni-ameriku-bude-zachranovat-florbal-dallas-stars-daji-do-skol-vybaveni-pro-185-tisic-deti/>

FLORBAL.CZ (2015). Zahraničí. <http://florbal.cz/kategorie/zahranici/>

FLOORBALL.ORG (1997): Financial Report 1996.
<http://www.floorball.org/default.asp?kieli=826&sivu=139&alasivu=139>

FLOORBALL.ORG (2014): Member statistics. <http://www.floorball.org/pages/EN/Member-Statistics>

FLOORBALL.ORG (2015a): 32 countries registered for the 11t Men's WFC.
http://www.floorball.org/news.asp?alue=27&id_tiedote=4333

FLOORBALL.ORG (2015b): Men's Euro Floorball Tour.
<http://www.floorball.org/pages/EN/Mens-Euro-Floorball-Tour-CZE-Apr>

FLOORBALL.ORG (2015c): ParaFloorball. <http://www.floorball.org/pages/EN/ParaFloorball>

FLOORBALL.ORG (2015d): IFF today and history in short.
http://www.floorball.org/default.asp?id_sivu=25

FLOORBALL.ORG (2015e): Florbalový mezinárodní žebříček mužů a žen.
<http://www.floorball.org/pages/EN/Rankings>

FLOORBALL.ORG (2015f): Budget 2015 and 2016.
<http://www.floorball.org/Liitetiedostot/Finance/Budget%202015-2016.pdf>

FLOORBALL FOR ALL (2015): Countries where we operate.
<http://www.floorball4all.info/projects.html>

GATRELL, A., GOULD, P. (1979): A micro-geography of team games: Graphical explorations of structural relations. *Area*, 11, s. 275–278.

HAGERSTRAND, T. (1968): Innovation diffusion as a spatial process. University of Chicago Press, Chicago, 334 s.

HOLENDA, A. (2012): Geografické aspekty šíření a distribuce vybraných sportů: proměny regionálního obrazu. Diplomová práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK, Praha, 115 s.

CHOUTKA, M., DOVALIL, J. (2004): Sport. Olympismus. Praha: Olympia.
<http://www.olympic.cz/www/docs/osmus/sport.pdf>

IIHF (2015): Hokejový mužský žebříček států. <http://www.iihf.com/home-of-hockey/championships/world-ranking/mens-world-ranking/2014-ranking-april/>

IIHF (2015): Hokejový ženský žebříček států.: <http://www.iihf.com/home-of-hockey/championships/world-ranking/women-world-ranking/2014-ranking-april/>

INNEBANDY.SE (2015): Organizationen.
<http://www.innebandy.se/templates/IDA/OrganizationInfo.aspx?organizationsID=24&id=80597>

JELÍNEK, R., TOMESŠ, J. (2000): První fotbalový atlas světa. Infokart, Praha, 199 s.

JENČKOVÁ, V. (2015): Po Brazílii se z florbalu těší i Peru, přivezla ho tam česká hráčka.
<https://www.ceskyflorbal.cz/zahranici/zpravy/detail/po-brazilii-se-z-florbalu-tesi-i-peru-privezla-ho-tam-ceska-hracka/>

KYSEL, J. (2008): Školní florbal–metodická příručka. Florbalobchod JčFbu a FbuVy. Pelhřimov, 80 s.

KYSEL, J. (2010): Florbal–kompletní přehled. Sport extra. Grada publishing, a.s., Praha, s.10–16.

KYSEL, J. (2012): Srovnání florbalu na Slovensku a v České republice. In Rekreačný šport, zdravie, kvalita života. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice, s. 48–57.

MALM, W., OLSSON R. (1998): Floorball. Freeway. <http://archive-org.com/page/4261749/2014-07-11/http://www.freeway.org/issue4/sports/floorball.htm>

MATHIEU, D., PRAICHEUX, J. (1987): Sports en France. Fayard. Paříž, 120 s.

McCOMB, D.,G. (2004): Sports in World History. Taylor a Francis Inc., New York, 121 s.

MILLER, T., LAWRENCE, G., McKAY, J., ROWE, D. (2001): Globalization and Sport: Playing the World. SAGE Publications, Londýn, 160 s.

MY TOUR GOLF (2015) : Golfový žebříček žen.
<http://www.mytour.cz/obsah/dalsi/hraci/Woman's-world-golf-ranking>

MY TOUR GOLF (2015) : Golfový žebříček mužů.
http://www.mytour.cz/obsah/dalsi/hraci/World_golf_ranking

NĚMEČEK, P. (2009): Geografie a šíření florbalu. Bakalářská práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK, Praha, 57 s.

RAITZ, K., B. (1995): The Theatre of sport. Johns Hopkins University Press, Baltimore, 270 s.

RAMBOUSEK, T. (2015): Český dobrodruh vyučoval florbal v Izraeli. <http://florbal.cz/41474-jak-se-hraje-u-mrtveho-more-cesky-cestovatel-ucil-deti-florbal-v-izraeli/>

ROCHOVANSKÝ, P. (2013): Florbal v České republice: geografické aspekty. Bakalářská práce. Katedra geografie univerzity Palackého, Olomouc, 37 s.

ROONEY, J., PILLSBURY, R. (1992): Atlas od American Sport. Macmillan. New York

SALIBANDY.NET (2015): WFC new style system. http://windows3.salibandy.net/Liitetiedostot/CB2007_3_Appex%2014a%20WFC%20new%20system.pdf

SÁRA, R. (2014): Florbaloví misionáři z Česka. Jeden vede Koreu, jiní hrají za Austrálii. Idnes. http://sport.idnes.cz/cesti-florbaliste-v-zahranicnich-reprezentacich-petr-prazan-p5u-florbal.aspx?c=A141210_190823_florbal_ald

SKRUŽNÝ, Z. a kolektiv (2005): Florbal. Grada publishing, a.s., Praha, s. 10–13.

STAMM, H. P., LAMPRECHT, M. (2011): Swiss sports participation in an international perspective. European Journal for Sport and Society. 8, č.1, s.15–29.

STOKVIS, R. (1989). The international and national expansion of sports. In E. A. WAGNER (1989): Sport in Asia and Africa: A comparative handbook. Greenwood Press, New York, s. 13–24.

SUDY IN FINLAND (2015): Where to study? http://www.studyinfinland.fi/where_to_study/universities

STUDY IN SWEDEN (2015): Universities. <https://studyinsweden.se/universities/>

STUDYING IN SWITZERLAND (2015): List of contacts for Swiss universities. <http://www.studyinginswitzerland.ch/swissuniversity-list-of-contacts.htm>

ŠVÉDSKÁ SPORTOVNÍ KONFEDERACE (2013): Žebříčky sportovců ve Švédsku (Riksidrottsförbundet). http://www.rf.se/ImageVaultFiles/id_48735/cf_394/2013_-_Idrotten_i_siffror_-_RF.PDF

TENIS PORTÁL (2015): Tenisový žebříček mužů. <http://www.tenisportal.cz/zebricky/atp-muzi/?date=2015-03-02&search-text-ran=&country>

TENIS PORTÁL (2015): Tenisový žebříček žen. <http://www.tenisportal.cz/zebricky/wta-zeny/2015/>

TOMAJKO, D. (1998): Pohybová hra. Habilitační práce. FTK UP v Olomouci, Olomouc, s. 16–18.

TOMEŠ, J. (2012): Sport a geografie I. Geografické rozhledy, ČGS, č.4, s. 6–9.

TOMEŠ, J. (2012): Sport a geografie II. Geografické rozhledy, ČGS, č.4, s. 18–20.

TOP SPORTOVNÍ SKUTEČNOST (HUIPPU URHEILUN FAKTAPANKKI) (2011): Finský počet registrovaných sportovců. <http://www.kihu.fi/faktapankki/lisenssit/>

UEFA (2015): Fotbalový žebříček žen.

http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/competitions/General/02/19/85/07/2198507_DOWNLOAD.pdf

UEFA (2015): Fotbalový žebříček mužů.

<http://www.uefa.com/memberassociations/uefarankings/country/seasoncountry/index.html>

UNIHOKEY.CH (2015): Alphabetisch. <http://unihockey.ch/links/alphabetisch/>

WAGNER, P. (1981). Sport: culture and geography. In: A Pred (ed), Space and Time in Geography Lund, Gleerup, s.85–108.

YOUNGSHARKS (2014): Was ist unihockey.

<http://www.youngsharks.ch/clubdesk/www?p=1000011>

ZEMEPIS.COM (2015): Počet obyvatel za rok 2013. <http://www.zemepis.com/obyv.php>

ZVÁRA, K. (2006): Biostatistika. Karolinum, Praha. s 147.

Přílohy

Příloha 1: Členské státy IFF v roce 2014

Zdroj: Český florbal 2015e

Příloha 2: Vývoj počtu registrovaných sportovců ve florbale ve světě podle světadílů v letech 2000–2014

Rok	Svět	Evropa	Jiný kontinent
2000	180 232	178 412	1 820
2001	192 504	189 993	2 511
2003	220 009	217 981	2 028
2004	236 697	233 328	3 369
2005	249 409	245 946	3 463
2006	258 306	254 389	3 917
2007	255 964	247 975	7 989
2008	264 049	255 145	8 904
2009	272 656	263 670	8 986
2010	279 621	271 310	8 311
2011	284 282	273 043	11 239
2012	293 088	279 429	13 659
2013	297 461	283 619	13 842
2014	300 133	285 271	14 862

Zdroj: Floorball.org 2014, vlastní zpracování

Poznámka: bez roku 2002

Příloha 3: Počet registrovaných hráčů florbalu za vybrané státy v letech 2000–2014

Rok	Česká republika	Švýcarsko	Švédsko	Finsko
2000	24 409	22 576	103 391	28 680
2001	31 591	22 686	105 620	31 109
2003	48 387	23 098	118 275	34 562
2004	52 976	26 443	123 636	35 872
2005	53 637	26 600	131 425	37 736
2006	54 885	28 967	132 795	39 105
2007	56 751	28 866	120 239	40 879
2008	60 425	29 270	118 527	42 159
2009	64 315	28 919	122 866	43 056
2010	65 137	28 310	124 571	45 480
2011	66 061	27 898	121 641	46 991
2012	71 085	29 751	118 573	49 422
2013	73 340	30 299	118 472	51 486
2014	73 957	30 153	117 301	51 876

Zdroj: Floorball.org 2014, vlastní zpracování

Poznámka: bez roku 2002

Příloha 4: Počet florbalových klubů ve vybraných státech v letech 2000–2014

Rok	Česká republika	Švýcarsko	Švédsko	Finsko
2000	268	406	1 405	819
2001	307	418	1 405	821
2003	331	416	1 323	890
2004	363	434	1 283	838
2005	384	441	1 241	827
2006	388	444	1 177	838
2007	388	441	1 073	824
2008	432	440	1 107	828
2009	462	445	1 064	842
2010	481	437	1 100	875
2011	491	434	1 059	874
2012	499	435	1 028	881
2013	497	431	1 030	888
2014	493	431	1 030	888

Zdroj: Floorball.org, vlastní zpracování

Poznámka: bez roku 2002

Příloha 5: Počet obyvatel ve vybraných státech v roce 2013

Stát	Počet obyv.
Česká republika	10 538 275
Švédsko	9 658 301
Švýcarsko	8 139 600
Finsko	5 477 359

zdroj: Zemepis.com, vlastní zpracování

Příloha 6: Počet florbalových klubů v univerzitních městech za rok 2014

Švédsko		Finsko		Česká republika		Švýcarsko	
Univerzitní město	Počet klubů	Univerzitní město	Počet klubů	Univerzitní město	Počet klubů	Univerzitní město	Počet klubů
Uppsala	25	Helsinki	19	Praha	91	Zurich	13
Goteborg	24	Turku	13	Ostrava	18	Bern	12
Umea	23	Espoo	9	Brno	13	Basel	4
Vasteras	18	Oulu	9	České Budějovice	10	Fribourg	4
Orebro	17	Tampere	8	Liberec	6	Lausanne	3
Stockholm	15	Kuopio	6	Kladno	5	St.Gallen	3
Skelleftea	14	Savonlinna	6	Plzeň	4	Ženeva	2
Linkoping	13	Pori	5	Olomouc	4	Lucern	2
Huddinge	13	Jyvaskyla	4	Hradec Králové	3	Lugano	1
Falun	8	Vaasa	4	Pardubice	3	Neuchatel	1
Södertälje	8	Joensuu	3	Zlín	2		
Lulea	7	Kokkola	3	Ústí nad Labem	1		
Lund	7	Lappeenranta	3				
Sundsvall	7	Rovaniemi	1				
Karlstad	6						
Halmstad	3						
Malmö	3						
Helsingborg	3						
Vaxjo	3						
Kalmar	3						
Haninge	3						
Ostersund	2						
Kiruna	1						
Skara	1						
Kista	1						
Flemingsberg	0						
Harnosand	0						
Alnarp	0						

Zdroj: Study in Sweden 2015, Study in Finland 2015, Atlas školství 2015, Studying in Switzerland 2015, vlastní zpracování